

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

ZBOR OBČANOV

LETO VI. ŠTEV. 3

MAJ 1966

CENA 40 par (40 st. din)

KONFERENCA SZDL

Na konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana-Bežigrad so obravnavali naloge in organizacijsko politični razvoj SZDL ter predlog statuta SZDL Jugoslavije. Razpravljali so tudi o vlogi in nalogah zbora delovnih skupnosti naše občinske skupščine ter izvolili delegata za VI. kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Bežigradčane bosta na kongresu zastopala sodnik Franc Artnak in novinar Marjan Javornik.

Na 6. strani objavljamo stališča, ki so se izoblikovala na konferenci ter izvlečke iz razprav nekaterih delegatov.

Razgovor s predsednikom občinske skupščine Ivanom Vinklerjem

POSTAVITI CILJE, KI JIH JE MOGOČE DOSEČI

Namesto dosedanjega predsednika občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad so odborniki na seji, ki je bila osmega aprila, izvolili za novega predsednika občinske skupščine 37-letnega diplomiranega pravnika Ivana Vinklerja. Ivan Vinkler je bil doslej tri leta podpredsednik bežigradske občinske skupščine.

Ob prevzemu predsedniških dolžnosti je na vprašanja našega časnika odgovoril takole:

Odborniki občinske skupščine so vsak dan bolj različnih mnenj. Kako kot predsednik občinske skupščine vsklajujete različne interese in stališča odbor-
nikov?

»To, da imajo odborniki občinske skupščine različna mnenja ter da nastopajo v razpravah različno, je normalno glede na proces skupščinskega dela. Boj mnenj je pravičen, seveda pa nima pomena, da se odborniki og-

lašajo samo zato, ker je to njihova pravica, ampak morajo sodelovati v razpravi,

ker je to njihova dolžnost. Razprava zaradi razprave ne pomeni nič, temveč se mora-

jo odborniki prej pripraviti, tako da lahko na sejah utemeljeno razpravljajo. Sedanji sestav občinske skupščine je na takem nivoju, ki jamči, da so razprave v glavnem kvalitetne in da se znajo odborni-

Nadalj. na 3. strani

Zaplet v Cementarju

Z reelekcijo smo bili popolnoma zadovoljni, dokler so bile stvari napisane načelno. Prvi znak nejevolje se je pokazal tu ali tam, ko so pisane črke začele konkretno določati, v katerem podjetju in v katerem primeru bo treba izvršiti reelekcijo. Tudi ko smo tolmačili pomen in vzrok reelekcije, smo bili vsi istega mnenja, da je le-ta potrebna in da je še kako nujno, da pridejo na odgovorna delovna mesta v gospodarstvu sposobni strokovni kadri. Zanimivo pri tem je, da so bili vsi tisti, ki jim je reelekcija pravzaprav »stregla« po položaju, z njo zadovoljni. Zakaj, kako, smo bili priče najrazličnejšim mahinacijam, špekulacijam in kombinacijam, kako bi ogroženi na videz lep, legalen in zakonit način obšli ostrino zakona o reelekciji.

Tipičen primer je Cementar, to je podjetje iz bežigradske občine. Po določilih zakona o reelekciji direktorjev bi morali v Cementarju razpisati delovno mesto direktorja do 16. januarja letos, ko je z zakonom določeni rok že potekel, pa je tudi prišla pobuda delovne organizacije za razpisni postopek. Na prvi seji razpisne komisije so ugotovili, da so določila statuta v Cementarju o pogojih za to delovno mesto vsebinsko nepopolni, ker se del članov ni strinjal s pogojem pod 2. točko v razpisu: 15 let delovne dobe, od teh 10 let na vodilnih delovnih mestih in visoke organizacijske, strokovne in vodstvene sposobnosti. Vsak izmed kandidatov mora biti gospodarsko in politično razgledan.

Razpisna komisija je predlagala delavskemu svetu

podjetja, da z začasnim sklepom vsebinsko dopolni pogoje za mesto direktorja, kar je delavski svet tudi sprejel, in sicer spremembo 2. točke v razpisu: da ima srednjo strokovno izobrazbo, 15 let delovne dobe, od tega 10 let na vodilnih delovnih mestih. Prednost imajo kandidati s prakso v industriji gradbenega materiala.

Na podlagi sporazuma komisije in sprejetih novih določil statuta je bil objavljen razpis, na katerega so se prijavili trije kandidati, med katerimi je bil tudi dosednji direktor Franc Kristan. Dva kandidata (eden od njih dosedanji direktor Kristan) nista izpolnjevala formalnih razpisnih pogojev, ker nista

dokazovala zahtevane izobrazbe. Zato je nujni vlogi razpisna komisija izločila iz obravnave in predlagala za direktorja tretjega kandidata. Bilo je dogovorjeno, da se o tem sestavi zapisnik naslednjega dne in da zapisnik podpišejo vsi člani komisije. Tu pa se je začelo. V delo komisije so se vmešali uslužbenci uprave podjetja Cementar. Članom komisije so sugerirali, da ne morejo podpisati zapisnika, ker je le-ta baje nezakonit. To odločitev so sporočili tudi na občino. Predstavniki komisije z občine so zahtevali, da se o odločitvi člani razpisne komisije razjasnijo sami. Predsednik komisije je zapisnik nato podpisal, druga dva člana pa sta to zavrnila z obrazložitvijo, da tretji kandidat, ki je bil predlagan za direktorja, ni pravočasno vložil ponudbe. Gre za dejstvo, da je bilo iz pečata pošte na kuverti točno vidno, da je bila ponudba oddana zadnji dan razpisnega roka, toda ta dva člana razpisne komisije sta zastopala stališče, da to ni veljavno, ker ponudba ni bila oddana pri-

Nadalj. na 4. strani

Delovni dogovor

Po konferenci bežigradskih komunistov

Izredna konferenca Zveze komunistov občine Ljubljana-Bežigrad aprila letos je bila usmerjena na razpravo o temi: komunisti bežigradske občine v prizadevanjih za uveljavljanje gospodarske reforme. Udeleženci so v razpravi pokazali na težave in uspehe, v katerih so se znašla njihova podjetja, oziroma na težave, na katere bodo še naleteli zaradi novih gospodarskih ukrepov. Pri tem so pokazali na nepravilnosti, ki so nastale pri usmeritvi proizvodnje, investicijski politiki, pri reelekciji, odpuščanju delovne sile, zgrešeni politiki razdeljevanja deviz itd.

Nadaljevanje na zadnji strani

PROSTORA BO ZA VSE...

ČE BI ČRNUŠKIM
PLANINCEM POMAGALI
DOGRADITI
DOM NA MALI
PLANINI

Stran 7

Odgovor podjetja
Ljubljana transport
volivcem na terenu
Stadion:

AVTOBUSNE PROGE
BEŽIGRAD-MOSTE
ZA ZDAJ ŠE NE BO

STRAN 2

SKLEPE IZREDNE KONFERENCE ZK
OBJAVLJAMO NA ZADNJI STRANI

KAKŠNA JE PRIHODNOST TOVARNE PISALNIH STROJEV V SAVLJAH:

TOPS danes — in nikoli več?

Delovni kolektiv tovarne pisalnih strojev »Tops« v Savljah še danes ne ve, kakšna bo njegova usoda. Bo delo ali ne bo dela? Bodo ostali v podjetju vsi, bodo vsi razpuščeni, ali jih bo ostalo le nekaj? Dejstvo je, da strokovnjaki odhajajo, čeprav je narava dela v tovarni pisalnih strojev takšna, da bi morali strokovnjaki zadnji oditi. V vsakem primeru, ker gre za proizvodnjo, kjer je delo strokovnjakov najpomembnejše. Toda roko na srce, kdor ima družino, ne more tvegati, temveč mora pravočasno poskrbeti za kruh. Ne gre, da bi plašili delovni kolektiv tovarne »Tops«, saj smo ga pet let le hrabрили, včasih dvigovali v oblake vse njegove uspehe. Toda zdi se mi, da je prav, če resnici pogledamo v oči.

Ce hočemo odgovoriti na to vprašanje, moramo poseči nekoliko nazaj. Leta 1952 se je v sedanjih prostorih tovarne koles »Rog« na Trubar-

jevi cesti v Ljubljani začela poskusna proizvodnja pisalnih strojev. Poskusi so uspeli, prerasli prve načrte in zato so v Savljah začeli graditi

tovarno, kjer je proizvodnja stekla že leta 1957. Podjetje je delalo lastni proizvod in sicer pisalni stroj »Emona«. To je bil prvenec, nič kaj

preveč kvaliteten, zato na trgu ni bil sprejet kot so pričakovali. Podjetje je izdelalo nov, izpopolnjen standardni pisalni stroj S-3. Tudi ta pisalni stroj je bil lastne konstrukcije in lastne izdelave. Hkrati je podjetje začelo z montažo srednjih portablen strojev »Sava« po licenci zahodnonemške tovarne »Alpin« in razmnoževalnih apa-

Nadalj. na 4. strani

Veliko (neuresničenih) želja

Obiskali smo direktorja kmetijske zadruge Črnuče, da se z njim pogovorimo, kaj misli kmetijska zadruga pomagati tistim preostalim kmetom na svojem območju, ki so klub temu, da so izgubili z arondacijo precejšnje površine zemlje, na drugi strani pa svoje otroke, ki so odšli v industrijo, še pripravljene, ali bolje povedano, še prisiljeni živeti od kmetovanja. Ivan Dimnik, direktor kmetijske zadruge Črnuče, nam je na naša številna vprašanja odgovoril nekoliko bolj strnjeno in kratko.

Kot direktor kmetijske zadruge Črnuče bi moral skrbeti za uspešno kmetijsko proizvodnjo, moral bi iznajti kooperacijo, ki bi bila tipična za takšen predel kot je naš. Ko so številne majhne parcelice raztresene med hišami in vasi, moral bi torej ljubljanski trg zalagati z vsem, hkrati pa pomagati k določenemu standardu svojim članom. V Tomačevem in Jaršah sem tudi občinski odbornik in vse to, kar sem naštel, razloži misel,

Klub odbornikov Za krajše seje

Na zadnjem Klubu odbornikov so obravnavali anketo, ki jo je med odborniki občinske skupščine izvedel občinski odbor SZDL. Na tej osnovi so iskali možnosti, da bi skrajšali dolgotrajne seje občinske skupščine in pri tem ne bi okrnili njene pomembne samoupravne funkcije.

Ne gre jemati pristojnosti skupščine, so poudarili v razpravi, saj ta odloča. Svet občinske skupščine bi moral temeljiteje pripraviti predloge in organizirati razprave. Sveti bi morali poiskati »zalede«, imeti več razširjenih sej, o vprašanjih, ki zadevajo področje dela več svetov, pa naj bi le-ti zasedali skupaj. Na njihove konkretne sklepe naj bi odborniki na seji občinske skupščine dajali le bistvene pripombe. »Treba je spremeniti mentaliteto odbornikov, je bilo med drugim rečeno, in omejiti razpravo na bistvene stvari, ne pa zaiti na stranpota. Odborniki so še poudarili, da pogrešajo obrazložitve o že prej rešenih zadevah. Povedati bi morali, zakaj je predlagana nova rešitev in zakaj je bilo poprej drugače.

Odborniki so se strinjali, da bi na sejah občinske skupščine obravnavali manj točk dnevnega reda. Pogovorili so se še, da »vprašanja in odgovori odbornikov« odslej ne bo več zadnja točka dnevnega reda. Odborniki bodo lahko dajali tudi pismene pripombe o gradivu že pred sejo. Velja še poudariti, da bodo program za delo skupščine pripravljali na sestankih s predsedniki svetov in obeh zborov občinske skupščine.

ZBOR OBČANOV

glasilo občinskega odbora SZDL Ljubljana-Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor: Miran Blaha (predsednik), Janez Vinkler, Lojze Jakopič, Ančka Cerin, Jože Črnučelj, Niko Lapajne in Jože Vetrovec. Odgovorni urednik: Janez Snoj. — Cena izvodu 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije 1.000 starih dinarjev. — Tekoči račun pri NB 504-678-34. — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 33. — Tiskarna ČP DELO.

da se nahajam med kladivom in nakovalom. Veliko imamo želja, veliko načrtov, veliko potreb, od vsega pa lahko uresničimo zelo malo.

Arondacija ljubljanskega Agrokombinata in sicer na levem bregu Save, kjer so našim članom odvzeli okrog 600 ha zemlje, je naše člane močno prizadela. Zlasti ker se jim je zaprl vir za preskrbo s steljo in drvni. Arondacija je sicer končana, niso pa se pomirili naši duhovi, ker se z njo ne moremo in ne moremo strinjati. Pritožili smo se na vseh forumih in do sedaj ni kjer uspeli, čeprav gre po naše za kršitev temeljnega zakona o kmetijskih zemljiščih. Od 600 ha arondiranih zemljišč je preko 150 ha nižinskega gozda. Mnenja smo, če ta gozd Agrokombinat poseka — kar nameravajo — in na teh površinah uredi čredinske pašnike za živino, iz teh pašnikov ne bo nič, ker je zemlja preplitva in prodnata, peščena, paša bo zelo slaba. Ekonomsko torej te površine v tem primeru ne bi dale niti toliko, kot so dajale do sedaj s slabo nižinsko hosto. Če pa sedanji gozdov ne posekajo, pa v njih ni možno pasti, kar je bil namen arondacije in potem je bila arondacija nezakonita, ker temeljni zakon ne predvideva arondacije gozdov. Morda bodo res kaj »pogrnili« na Agrokombinatu, česar mi še ne vemo in ne znamo, toda pri arondaciji, ki nas je zelo razburila in nas še zdaj, nas niso prav z ničimer skušali prepričati, razen, da so uveljavili svoje.

Kmetov je vedno manj

Kmetijska zadruga Črnuče ima okrog 400 zadržnikov, od katerih je približno 350 kmečkih gospodarjev iz 18 vasi. No, arondacija je sedaj končana verjetno za vedno, druge kmetijske površine so le še tik ob vaseh in med naselji. Preostali kmetovalci bodo morebiti izgubili še kak kos zemlje, v primerih, ko bodo kmetijske površine po urbanističnih načrtih spremenili v gradbene parcele. Na našem območju je res pravih kmetov, ki bi živeli samo od kmetijstva, 50 do 80, in od tega števila je komaj 20 do 30 domačij, ki imajo pogoje, da domačijo izroče mladim. Naši kmetovalci torej živijo od prodaje živine za meso, od prodaje mleka, krompirja, zelja in ostale drobne zelenjave. Če primerjamo hektarske pridelke in pa količine mesa

ter mleka v primerjavi s porabljenim krmom, moramo ugotoviti, da so naši zadržniki zelo dobri gospodarji, saj so povprečja uspehov nad republiškimi povprečji. Morda jih k temu spodbuja bližnji ljubljanski trg, kjer sproti lahko vnovčijo svoje pridelke ob najbolj ugodnem času. Tržnih viškov imajo kmetje več na desnem bregu Save od Kleč do Jarš, kjer se močno bavijo s proizvodnjo zelenjave.

No, in kakšna naj bi bila vloga naše zadruge pri tako razdrobljeni proizvodnji in pri takšni bližini ljubljanskega trga?

Kooperacija — kje in kako?

O tem smo si že več let močno belili glave, solili pa so nam jo tudi mnogi drugi. Toda prišli smo le do ene alternative: ali podpremo zadržnike — kmetijske proizvajalce, da pridelajo čimveč, ne glede na to, koliko bo imela naša zadruga od tega, da bo le ljubljanski živilski trg dobro založen in kmetijski proizvajalec plačan za svoje delo, ali pa da kmetijska zadruga sploh z ničimer ne pomaga kmetom. Pomoč v klasičnem smislu je v naših pogojih nemogoča, namreč tako, da bi kmetom dala umetna »enojila, semena, zaščitna sredstva, traktorske in druge strojne usluge, kmet pa bi jim prodajal pridelke. Preveč mikavna je bližina trga in

preveč napetosti in tožba bi bilo. Zadržnike oskrbujemo z umetnimi gnojili (letno okrog 400 ton, kar je veliko za naše področje, z zaščitnimi sredstvi, s tremi traktorji, ki imajo vse potrebne priključke, kmetom obdelujemo zemljo, celo kosimo jim in škropimo proti škodljivcem, dajemo jim semena, seveda pa tudi prav radi odkupujemo pridelke. Samo za primer: naša traktorska ura stane 2400 din. Toda, če dela naš traktorist osem ur ima zadruga povrnjenih le pet učinkovitih ur, kajti tri ure traktorist izgubi pri vožnji iz parcelice na parcelico in iz vasi v drugo vas. Kar se je dalo arondirati v velike komplekse, so porabili drugi, za našo zadrugo mora biti torej rentabilno sprehajanje iz njivice na njivico. Če bi povišali traktorsko uro nad 3000 din, kmetje ne bi zmogli plačila, ne bi nas prosili pomoči, zemlja bi bila slabše obdelana. Domenili smo se tako, da zadruga na drug način dobi potrebna sredstva, s katerimi krije usluge svojim članom. Zadruga torej nekoliko zasluži pri odkupu živine, največ pa pri predelavi posavskega zelja, saj ga letno predelamo nad 500 ton. Od peska, namreč »ožnje in prodaja peska — kar nam zelo radi očita, zadruga nima skoraj ničesar, ker pesek vozimo samo v tistih letnih časih, ko bi nam traktorji verjetno stali, treba pa je plačati ljudi, in tečejo seveda tudi anuitete.«

RAZGOVOR S STANETOM BUCIKOM

Kako gre, tovariš predsednik hišnega sveta?

Biti predsednik hišnega sveta je po mnenju večine zelo nevhvaležen posel. Zlasti, če si predsednik v bloku, kjer je nad 50 strank. Stane Bucik, upokojeni šofer, je tak predsednik hišnega sveta in sicer v Matjaževi 1, 3 in 5, to je blok 14 v Savskem naselju, kjer je kar 51 strank. Kdor Stane Bucika pozna, ve, kako natančen in vesten je bil v svojem poklicu in čeprav so mu stanovalci zaupali morda neprijetno dolžnost, je tudi pri tej zelo vesten in marljiv. Ni čudno potem, če so mu na letošnjem občenem zboru stanovalci iz hvaležnosti določili nagrado. Prav nihče ni bil nevoščljiv. Pohvalo je dobil tudi od občinskega odbora Rdečega križa, saj je kar na lastno pobudo nabral za Indijo nad 26.500 din prostovoljnih prispevkov. Zanimalo nas je, kaj Stane Bucik kot predsednik hišnega sveta želi, da bi svojo neprijetno dolžnost čim bolj opravljal. Pa smo mu zastavili kopicco vprašanj; Stane Bucik je odložil ograjo, ki jo je ravnokar popravljal in nam rade volje odgovoril:

»Že drugo leto opravljam posle, ki niso nič kaj prijetni, kajti v bloku že tretje leto ni pravega hišnika, čeprav je hišnikovo stanovanje zasedeno. Tako morava celo večino poslov hišnika opravljati midva z ženo, seveda brezplačno, za plačilo pa dobiva marsikakšno grenko pod nos. Moram povedati, da imajo stranke v našem bloku v večini stanovanja zelo lepo urejena, toda kako izgleda zunanost, okolica našega bloka in celo stopnišča, za to se le malokdo zmeni. Največ prglavic povzročajo otroci, mlajši in starejši, ki v brezdelju in ob potuhi staršev iz objestnosti naredijo marsikakšno škodo. Težave so v tem, ker starši svoje otroke ne vzgajajo, da bi pazili tudi v tistih predelih bloka in v okolici, ki ni neposredno zraven njihovih stanovanj. Večina staršev otroke slepo zagovarja, kadar bi jih bilo treba pograti. Enainpetdeset strank ni lahko obvestiti zato se sporazumevamo s pomočjo oglasne deske, toda lističe in obvestila otroci sproti trga-

jo: ne morem reči, da iz hudobije, ampak enostavno iz objestnosti. Sicer je pa tako: kako naj pričakujemo od starejših dobre vzgoje ali celo kazni za otroke, če starši sami ne pazijo bodisi na stopnicah, bodisi v parku pred blo-

STANE BUCIK: Stanovanja imajo naši ljudje lepo urejena, za stopnišča in okolice blokov se pa le malokdo zmeni. Foto: Marjan Ciglič

Še enkrat:

Avtobusne proge Bežigrad-Moste ne bo

Na zboru volivcev v krajevni skupnosti Stadion so ponovno razpravljali o avtobusni zvezi med Bežigradom in Mostami. V našem časopisu smo o tem že enkrat objavili pojasnilo podjetja Ljubljana-transport. Volivci se z odgovorom niso strinjali in poudarjajo, da se podjetje ne zanima za boljše povezavo mestnih predelov.

Podjetje Ljubljana-transport smo še enkrat prosili za pojasnilo in direktor mestnega prometa Branko Gregorin nam je poslal takšne odgovor:

Na zboru volivcev krajevne skupnosti Stadion so med drugim ponovno vprašali glede direktne povezave Bežigrada z Mostami. S tem v zvezi smatramo za potrebno, da prizadetim občanom ponovno pojasnim stališča našega podjetja, pa tudi naše objektivne možnosti.

Zahteva za preusmeritev sedanje proge Stožice-Litostroj v Moste mimo kolodvoza in bolnišnice, je trenutno neizvedljiva. Proga Stožice-Litostroj je namreč trolejbusna proga, kjer obratujejo avtobusi le tedaj, kadar ni na razpolago dovolj trolejbusov. Avtobusov pa imamo trenutno le toliko, kolikor jih rabimo na obstoječih linijah, tako da novih prog s sedanji kapacitetami ne moremo vpeljati. Res smo letos dobili 15 novih avtobusov, ki

pa bodo le nadomestili stara že izrabljena vozila, tako da s tem ne bomo razširili voznega parka. Dobili bomo le še 12 novih trolejbusov in s tem izboljšali prevoz na sedanjih trolejbusnih linijah.

Iz navedenega je razvidno, da za zdaj še ni mogoče misliti na direktno povezavo Bežigrada z Mostami, posebno še, ko posamezni predeli, predvsem Trnovo pa tudi Rožna dolina in Brdo, sploh niso vključeni v mrežo mestnega prometa. Zato nameravamo najprej povezati te predel, nato pa šele uvajati dodatne direktne zveze. Za to pa so potrebna velika finančna sredstva, saj stane en avtobus domače proizvodnje blizu 20 milijonov starih dinarjev, za uvedbo katerekoli nove proge pa rabimo najmanj 5 do 6 vozil, če bomo vozila obratovala v presledkih po 10 minut.

Prepričani smo, da stanje prevoza na področju občine Bežigrad ni tako kritično, kot to izhaja iz pripomb posameznih občanov, saj smo v preteklih letih na tem področju uvedli dve novi progi, in sicer progo Litostroj-Stožice, s katero rešujemo prevoz iz dveh najgostejše naseljenih področij mesta (Bežigrada in Siške) v center mesta ter povezuje najsevernejši del mesta s centrom in Siško. Z isto pravico kot občani Bežigrada bi lahko postali vprašanje direktne povezave z Mostami tudi prebivalci Siške, Viča, Rudnika, Vižmarja in drugih mestnih predelov. Kakšne dodatne kapacitete bi za vpeljavo vseh teh direktnih prog potrebovali, si lahko vsak predstavlja. Pri tem ne smemo pozabiti, da smo samostojna gospodarska organizacija in da mestni promet ne dobiva nikakršnih dotacij. Zato bi uvedba novih prog, ki bi bile nerentabilne, občutno povečala naše poslovne stroške. To pa bi se takoj pokazalo na ceni prevoza v mestnem prometu.

V našem podjetju proučujemo obstoječe linije mestnega prometa skupaj z Ljubljanskim urbanističnim zavodom. Trenutno v celoti proučujemo prometne tokove ter dnevne in sezonske selitve potnikov. Na tej osnovi bodo izdelali študijo za dolgoročno planiranje novih linij mestnega prometa. Prepričani ste lahko, da je izjava enega izmed udeležencev na zboru volivcev, da naše podjetje nima interesa za boljše mestne zveze, ki bi zadovoljevale občane, ampak da imamo le interes dvojnega plačevanja pri prestopanju, zelo neodgovorna, saj žali ves naš kolektiv v njegovem prizadevanju za čim boljše urejanje mestnega prometa.

Se nekaj besed o prestopnih vozovnicah. Prestopne vozovnice smo v Ljubljani ukinili že pred leti, ko je naše podjetje prešlo na sistem enotnih tarif v mestnem prometu. Po tem sistemu velja vozovnica za vožnjo od vstopne do izstopne postaje ne glede na dolžino proge, medtem ko je prej vsak potnik plačal ceno, ki je ustrezala dolžini njegove poti, zato je s tako vozovnico lahko tudi prestopil. Od vseh jugoslovanskih mest je samo Zagreb obdržal prestopne vozovnice, vendar samo v tramvajskem prometu, medtem ko na avtobusih prestopnih vozovnic nimajo. Vsak naš potnik pa ima možnost, da nabavi metasečno vozovnico, katere cena je enaka, ne glede na to ali potnik prestopa ali ne. S tem smo občanom, ki se vozijo vsak dan, omogočili prevoz na delo za isto ceno, ne glede na dolžino poti in ne glede na prestopanje.

POSTAVITI CILJE, KI JIH JE MOGOČE DOSEČI

Nadalj. s 1. strani

ki poleg tega, da ostro zastopajo mnenja svojih volivcev, odločati tako, kot to zahteva politika vse občine.

Seveda je težje biti predsednik takšne skupščine, v kateri se mnenja odbornikov krešejo, kot pa če bi odborniki le potrjevali sklepe, ki

jih je že vnaprej pripravilo neko ožje telo, oziroma peščica ljudi. Pestre razprave odbornikov pomenijo, da se z vsemi vprašanji ukvarja resnično širok krog občanov, to pa zagotavlja, da je politika občine v skladu z interesi večine občanov in zato so tudi sklepi pri konkretnih stvareh lahko le taki, da zadovoljijo težnje večjega dela ljudi. Čim bolj pa je skupščina demokratična in čim bolj kleno so razprave, toliko več dela imajo sveti in seveda uprava, ki je vse bolj odgovorna za kvalitetno gradivo za seje občinske skupščine.

Občinska skupščina na hitro sprejema pomembne odločitve, ki zadevajo vse občane. Kakšna je pri sprejemanju takih odločitev vloga SZDL?

»Kot sem že dejal, skupščina ne sklepa na hitro, marveč se mnenja odbornikov vedno krešejo. To zagotavlja dobre odločitve. Prav tu je SZDL že odigrala pomembno vlogo kot družbeno politična organizacija. Mislim, da je prav SZDL pomembna pri formiranju občinske politike, mislim da je prav SZDL tista, ki je v predhodnem obdobju preko javnih tribun in drugih svojih oblik dela, o široko seznanjala občane o delu občinske skupščine in pri svojem delu tudi močno upoštevala in zastopala mnenja občanov.«

Za Bežigradom je vsak dan več ljudi. Ali je občinska skupščina zmožna zagotoviti, da se bo v bodoče, hkrati s povečanjem števila prebivalstva, povečalo tudi število otroških vrtcev in šol ter vseh ostalih objektov, ki so nujni povsod, kjer ljudje živijo v gostih naseljih?

»To je vprašanje, ki se največkrat pojavlja. Odgovor je kratek in jasek: ne! Pri tem pa je treba seveda upoštevati mejo zahtev občanov po terciarnih dejavnostih. Če si postavljamo vprašanje, kdaj bo v bežigradskih šolah enoizmenski pouk je treba odgovoriti, da še dolgo ne. Zato tudi nima smisla postavljati takih ciljev. Naš cilj je urejen dvoizmenski pouk. Ravno tako je tudi pri drugih stvareh. Do neke meje so vse stvari uresničljive. Kje pa so te meje, to je drugo vprašanje.«

Bežigrad postaja stanovanjska četrt, ne samo tistih, ki dobe tu stanovanja, marveč tudi tistih, ki si samovoljno grade svoje kolibe in barake. Koliko časa se bode lahko ljudje še tako samovoljno naseljevali in povzročali občini moralne in finančne težave?

»Ta problem ni samo problem naše občinske skupščine oziroma občine, marveč vseh občin. Bolj ostro se sicer pojavlja pri nas, ker smo mestna občina. Pri obravnavanju tega pojava moramo biti obzirni, saj so stvari, ki ljudi naravnost same silijo, da počno to, kar počno. Ne gre samo za akcije, kako vse to odstraniti, gre predvsem za to, da bi enkrat že odstranili vzroke. Za Bežigradom imamo v primerjavi z drugimi občinami nekoliko lažje delo, ker je občinska skupščina že zavzela jasno politiko do teh stvari. Sprejeto politiko je treba seveda izvajati, zato je jasno, da bo treba tudi nekaterih ostrih posegov. Treba bo ukrepati tako, da se bodo vse te stvari preprečile tudi za v bodoče.«

Podobne so tudi pripombe Centra strokovnih šol.

IVAN VINKLER

ŠE ENKRAT:

STROKOVNA ŠOLA – OTROK BREZ MATERE

V 2. številki »Zbora občanov« smo pisali o financiranju strokovnega šolstva. Objavili smo tudi mnenje podjetja IMP. Predstavniki strokovnih šol v naši občini so poudarili, da so bile trditve, ki smo jih zapisali, v marsičem odraz subjektivne presoje stanja in slabega poznavanja razmer, v katerih šole delajo. Zato objavljamo tudi pojasnila strokovnih šol.

Na Gradbenem šolskem Centru menijo takole:

Izjava predstavnikov podjetja IMP je sicer splošna in velja lahko za vsako šolo, vendar čutimo, da vsaj deloma mislijo tudi na našo šolo, kjer se je izobraževalo v prvi in drugi izmeni približno 50 dijakov – vajencev, v sedanjih izmenah pa celo več kot 100 vajencev. Ne nameravamo polemizirati z IMP, pač pa bi radi k njihovi izjavi navedli nekaj pripomb in pojasnil:

• Učna doba vajencev traja tri leta. Od tega je vajenec v podjetju dve leti in tri mesece, v šoli pa devet mesecev. Ali je poletje za neznanje kriva samo šola?

• Šola izobražuje vajence različnih podjetij in ne more izključno upoštevati zahteve enega samega podjetja. Zavod za šolstvo ob sodelovanju podjetij pripravlja profile posameznih poklicev. S potrditvijo teh profilov in učnih programov, bo učni načrt urejen.

• Za praktični pouk so primerni mojstri, delovodje in visoko kvalificirani delavci s pedagoško izobrazbo. Naloga pedagoške akademije je

usposobiti učni kader za to vrsto šol. Ker pa pedagoška akademija ne izpolnjuje svoje naloge, šola sama išče po možnosti najboljše ljudi, ki so pripravljeni lotiti se pedagoškega dela in so za to – pri tridesetih ali štiridesetih letih starosti – voljni delati razne izpite – oh začetniških plačah.

• Honorarno poučevanje teoretičnih predmetov ima to slabost, da se predavatelji za pouk ne pripravljajo in da opravljajo svoje delo zelo nerodno. Za vzgojo po navadi nimajo smisla, o pedagoških načelih vedo zelo malo. Šola ima zato raje redne učne moči.

• Šole že drugo leto zapored životarijo. Dobivajo le 80 odst. po pogodbi skromno določenih sredstev. To pa predvsem zato, ker podjetja niso voljna odvajati določenega prispevka za šole medtem ko porabijo razmeroma veliko denarja za svoje izobraževalne centre in za druge izobraževalne namene. Šola pa ugotavlja, da ti centri ne skrbijo dovolj za vajence v času, ko so v podjetju.

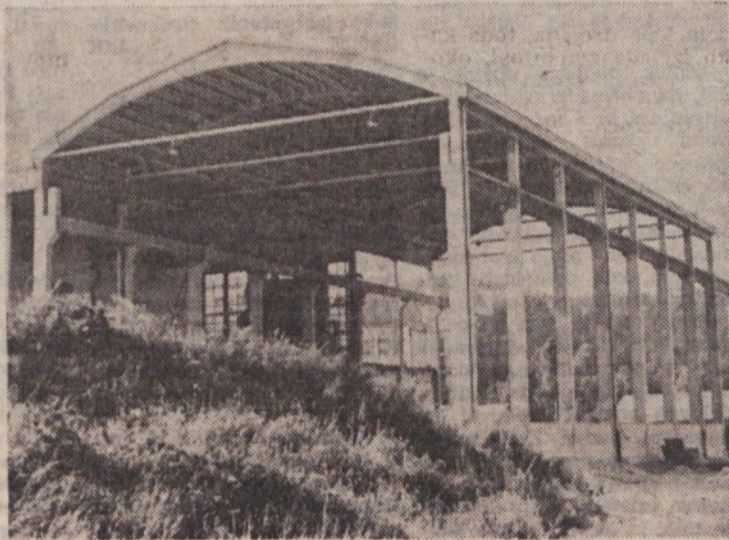
• Kljub vsemu šola sistematično pripravlja skripta za

posamezne predmete, da bo tako pouk izboljšala in uredila.

• Šola ni sama sebi namen, pač pa je samoupravna delovna organizacija, ki za svoje delo odgovarja skupnosti, ne pa posamezni delovni organizaciji. Tudi delovne organizacije se bodo morale prilagoditi zahtevam sku nosti in začeti vajence sistematično usposabljanje za poklice.

• Doslej je še vedno nesporna trditev, da je delo v šoli sistematičnejše in uspešnejše kot zunaj šole in da bo morala prihodnja poklicna šola vedno bolj uravnati, spremljati in nadzirati tudi delo vajencev v podjetju. To pa nekaterim ni všeč. Dejstvo je namreč, da po sedanjih predpisih šola daje priprave o usposobljenosti za opravljanje poklica. Tega se šola zelo dobro zaveda in skuša storiti vse, da bi svojo nalogo opravila čim bolje, zaveda se pa tudi vse odgovornosti, ki jo ima do družbe in gospodarstva.

• Končno mislimo, da je prav, če opozorimo naša podjetja na potrebo, da prispevajo za izobraževanje v šolah toliko sredstev, da bodo šole lahko uspešno opravljale svojo nalogo. Sicer bodo (tudi zaradi kadrov) nekatera naša podjetja lahko zaprla svoja vrata.

BELINKA ŠENTJAKOB OB SAVI

Novi objekt za proizvodnjo boraksa tovarne Belinka bi moral biti gotov že 1. julija lani, vendar pa je Metalna zakasnila z dobavo opreme. Monterji zdaj pospešeno delajo in računajo, da bo septembra obrat začel poskusno obratovati. Brutto dohodek novega obrata bo znašal 1,9 milijarde starih dinarjev, na novo pa bo zaposlenih le 60 delavcev.

Maj

ODBORNIKI O SEBI

Nekaj ugotovitev iz ankete občinskega odbora SZDL

Pred meseci je občinski odbor SZDL izdelal anketo med odborniki bežigradske občinske skupščine. Anketirali so 63 odbornikov. Posredujemo nekaj ugotovitev:

Udeležba na sejah občinske skupščine je slaba, čeprav je odsotnost v največji meri opravičena (dopusti, služba, bolezen itd.) Nekaj več kot polovica odbornikov občinskega zbora in 31 odst. odbornikov zbora delovnih skupnosti se je udeležilo vseh sej ali pa so izostali največ trikrat.

Dve tretjini odbornikov menita, da je gradivo za sejo solidno pripravljeno. 85 odst. anketiranih odbornikov meni, da ga dobijo pravočasno. Deljena pa so mnenja, ali je gradivo preobširno ali ne: 29 odbornikov meni, da je gradivo preobširno, ravno toliko pa jih smatra, da je gradivo v redu. Menijo, da podatkov, tabel in indeksov včasih ni mogoče razumeti, nekatere obsežne stvari pa bi se dalo skrajšati in jih napraviti bolj konkretne.

V zvezi z vprašanjem, ali so v gradivu potrebne alternative, se je 55 odst. anketiranih odbornikov opredelilo »za« in 23 odst. »proti«. Tisti, ki niso za alternative, poudarjajo, da bi bilo poletje gradivo še bolj obsežno, razprave pa daljše. Poudarjajo, da bi morali več možnosti – variant proučiti sveti občinske skupščine, najboljše variante pa temeljito obrazložiti.

Le 9 odbornikov meni, da so pri predlogih za predpise in odloke obrazložene tudi posledice (analize, stroški, finančni učinek itd.). 26 odbornikov meni, da so posledice le včasih obrazložene, 28 odbornikov pa meni, da niso obrazložene. Posamezna mnenja odbornikov podpirajo stališče, da je to največja pomanjkljivost v gradivu in da bi morala biti ta stran predlogov temeljiteje obrazložena, posebej tudi posledice v primeru, če predloga ne sprejmejo.

Večina odbornikov meni, da so dnevni redi za seje preveč natrpani, hkrati pa ugotavljajo, da se najvažnejše točke obravnava najprej. Odborniki so pri tem zelo različnih mnenj. Posamezniki menijo, da se seja zavleče zato, ker je preveč točk dnevnega reda, drugi mislijo, da se predolgo obravnava le ena ali dve točki dnevnega reda, naslednji vidijo vzroke v tem, ko je na eni seji preveč važnih stvari. Ti vzroki vplivajo, po mnenju večjega števila odbornikov, na prehitro in formalno odločanje o drugih točkah dnevnega reda, ker zaradi utrujenosti niso več sposobni slediti in sodelovati v razpravi. Nekateri vidijo rešitev v večjem številu krajših sej, drugi temu nasprotujejo, ker smatrajo, da bodo seje ravno tako dolge, tudi če bo krajši dnevni red. Pri tem so tudi mnenja, da naj bi se vprašanja za seje skupščine pripravila programsko za daljše obdobje, da bi sveti lahko rešili mnogo vprašanj, gospodarske probleme pa naj bi obravnaval zbor delovnih skupnosti.

O razpravi na sejah menijo odborniki, da je bogata, pestra in živahna. Opažajo pa, da določeno

število odbornikov redno sodeluje v razpravi – včasih tudi samo zaradi razprave. Prevelik je odstotek tistih, ki razpravi samo sledijo. Lani ni nikoli poseglo v razpravo 12 odbornikov zbora delovnih skupnosti in trije odborniki občinskega zbora.

Po mnenju 95 odst. odbornikov je vodenje sej dobro. Pripominjajo pa, da demokratičnost ne bi bila okrnjena, če bi bolj energično omejevali tiste odbornike, ki v razpravi nepotrebno zavlačujejo sejo. Menijo tudi, da so sklepi jasno formulirani, z izjemo, kadar so v razpravi spremenjeni.

Odborniki opozarjajo, da so o realizaciji sklepov premalo obveščeni. Menijo, da se premalo obravnava predlogi in sklepi zborov volivcev, ne realizirani sklepi pa se premalo pojasnijo in bi morali zato na začetku seje pregledati prejšnje sklepe.

Tri četrtine odbornikov je zadovoljnih z odgovori na postavljena vprašanja. Tisti, ki menijo, da odgovorov ne dobijo dovolj hitro, pa pravijo, naj bi jih dobili v gradivu za sejo skupščine.

Polovica odbornikov se priložnostno posvetuje z občani pred sejo občinske skupščine. 20 odst. se jih redno posvetuje, 28 odst. odbornikov pa se ne posvetuje z občani. Enotnejše je stališče o tem, da bi se o najvažnejših temah posvetovali s tistimi občani, ki se na obravnavano temo najbolj razumejo.

Odborniki menijo, da so zbori volivcev slabo obiskani zaradi neizpolnjenih obljub, zato, ker se dovolj ne upošteva in ne obravnava krajevna problematika, ker ne dobijo vedno zadovoljivih odgovorov na postavljena vprašanja, ker so mnokrat postavljeni pred dejstvo – stališča so že izoblikovana (družbeni plan in proračun), ali pa ni denarja, da se zahtevam zadovolji.

Na vprašanje, ali bi bilo koristno, da bi odborniki imeli dežurne ure, je dalo 40 odst. anketiranih odbornikov pozitiven odgovor, 15 odst. pa negativen. Za Klub odbornikov se je opredelilo 63 odst. odbornikov in 15 odst. proti. Poudarjajo pa, da se Klub odbornikov ne bi smel preoblikovati v nove seje občinske skupščine.

Odborniki imajo slabe stike z uslužbenci občinske uprave in strokovnimi službami, ki pripravljajo gradivo za seje. Samo 4,8 odst. odbornikov ugotavlja, da so njihovi stiki dobri, 30 odst. ima te stike priložnostno, 65 odst. odbornikov pa teh stikov nima.

Na vprašanje o volitvah spomladi leta 1965. odborniki odgovarjajo, da je bil sistem volitev boljši kot prej (85,6 odst. anketiranih odbornikov); 96 odst. jih meni, da je smotno, da kandidira več občanov za isto odborniško mesto. Morali pa bi več razpravljati o kandidatih in volivce bolj seznaniti z njimi.

TOPS danes - in nikoli več?

Nadalj. s 1. strani

ratov po licenci angleške firme »Gestetner«. Leta 1960 pa je podjetje uvedlo še licenčno montažo malih pisalnih strojev M-1. Od leta do leta je »Tops« manjšal uvoz sestavnih delov za proizvodnjo portablen pisalnih strojev tako, da jih danes v glavnem že vse sam proizvajajo. V tovarni izdelajo letno okrog 3600 pisalnih strojev S-3, okrog 900 portablen »Sava«, okrog 10.000 portablen »M-1« in »M-2« ter okrog 2000 razmnoževalnih aparatov.

Za rentabilno proizvodnjo premajhne serije

Vsi smo mnenja, da je za malo podjetje ta proizvodnja kar lep uspeh. Toda za rentabilno proizvodnjo so te količine mnogo premajhne. Najmanj 25 do 30.000 kosov vsakega tipa pisalnih strojev bi moralo podjetje proizvajati, če bi hoteli, da bi bila proizvodnja res rentabilna. Poleg tega, če bi hoteli konkurirati kvalitetnim izdelkom zapadnih podjetij, bi morali dobiti reproduksijski material, ki ga »Tops« uvažuje iz vzhodnih držav, za manjšati z reproduksijskim materialom iz zahodnih dežel. Ali pa domače surovine kvaliteto izboljšati. To pa je težko, saj gre za več kot 170 različnejših delov, ki jih izdelujejo kooperanti in tolikšno število kooperantov disciplinirati v pogojih našega gospodarjenja, bi bila prava umetnost. Pri izdelkih tovarne pisalnih strojev »Tops« gre za zelo velika tolerančna odstopanja, slaba je kvaliteta gum, vijakov, vzmeti, lakov in pisalnih trakov. Ni slabi kvaliteta krivo podjetje, kar je dokaz, da tiste stroje, ki jih »Tops« izvažajo na zapadna tržišča, do neke mere zelo kvalitetno izdelujejo. Zaradi tega pa je proizvodnja teh strojev tudi dvakrat in trikrat dražja. To pa mora dobiti kupec plačati pri nabavi slabših pisalnih strojev. Dejstvo je, da bi morali tehnologiji zaradi uvoza slabega reproduksijskega materiala iz vzhodnih dežel, kjer so pač na razpolago devizna sredstva, temeljito preštudirati uvožene surovine in zanje tehnološke postopke. Toda dejstvo je tudi, da za študij ni niti časa niti možnosti.

Konkurenca in izvoz

V naši državi je še ena podobna tovarna in sicer »Slavko Rodić« v Bosni. Leta izdeluje mnogo manjše količine pisalnih strojev, ki jih izvažajo v zahodne Nemčije, ki so preplavili naša tržišča. Moramo ugotoviti, da ne gre za pisalne stroje boljše kakovosti kot jih dela »Tops«, so pa mnogo cenejši.

Nekaj podobnega se je zgodilo s tovarno »Melodija« v Mengšu, ki je morala ustaviti proizvodnjo harmonik, ker so harmonike slabše kvalitete in z nižjimi cenami iz Vzhodne Nemčije spodrinile domače. Če je vse to prav in v redu je vprašanje zase. Dejstvo je, da si delovni kolektiv »Topsa« v položaju, ki je nastal, ne more sam prav nič pomagati. Lahko rečemo samo to: če bomo odprli meje, kar se bo verjetno zgodilo s sprejemom Jugoslavije v

GATT bo podjetje prišlo v še hujše težave.

Blokiran žiro račun

V primerjavi z letom 1964 se je v »Topsu« že lani zmanjšal celotni dohodek za več kot milijardo starih dinarjev — samo zaradi omejitve proizvodnje in manjše prodaje pisalnih strojev S-3, ki predstavlja skoraj vrednost štirih malih portablen pisalnih strojev M-2. Zaradi izredno povečanih zalog reproduksijskega materiala, nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov, se je tako poslabšala likvidnost podjetja in so pora-

sle obveznosti do dobaviteljev do takšne mere, da je bila kreditna nesposobnost podjetja že od lanskega marca Damoklejev meč, ki je blokiral žiro račun. Preko milijardo starih dinarjev je podjetje zarezalo preveč, zaradi česar boli glava vodstvo podjetja, pa tudi občino in republiko.

Iskanje rešitve

Postavljajo vprašanje ali je možno, da bi »Tops« na hitro — za rešitev kolektiva — preusmeril svojo proizvodnjo in si služil kruh s čim drugim? Težko, čeprav so v podjetju

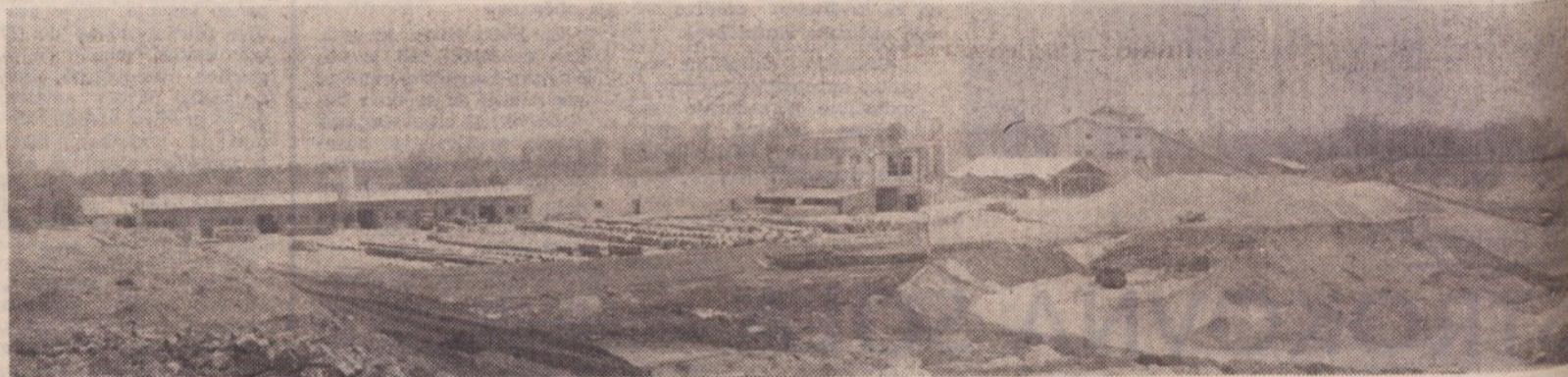
in zunaj njega že vse mogoče poskusili v tej smeri. Podjetje ima namreč takšne specialne stroje, ki so uporabljivi samo za proizvodnjo pisalnih strojev in morebiti še za nekaj artiklov s področja finomehanike. »Iskra« je bila omenjena, da bi morda rešila »Tops«. Pa je sama v takih težavah, da nanjo ni moč računati. Tovarna »Rog« je najresnejši partner, toda pod pogojem, da se zmanjša število članov kolektiva. Imamo kar štiri večje tovarne koles in lahko se preko noči zgodi — zlasti, če odpremo meje — da bo koles na trgu preveč. V tem primeru bi bila tovarna »Rog« sama v škripih,

toda ponujene roke ni odkloniti.

»Tops« je poskusil tudi z italijansko firmo »Olivetti«, ki je bila pripravljena prepustiti montažo sestavnih delov v kooperaciji, toda tudi ta rešitev bi bila le delna, ker bi bilo z montažo zaposlenih le nekaj nad sto delavcev. Kje pa naj bi se zaposlili ostali, 500 po številu? Tudi s švedsko firmo »Facit« za kooperacijo pisalnih in računskih strojev podjetje pred leti dni ni moglo priti na čisto. Podjetje ni razpolagalo s potrebnimi devizami, da bi plačalo dostavljeno dokumentacijo, orodje, material in sestavne dele. Med najresnejšimi ponudniki

je v zadnjem času »Mladinska knjiga«, pod določenimi pogoji seveda, ki bi prevzela celotno že izgotovljeno in vskladiščeno proizvodnjo pisalnih strojev, ki bi jih se izdelali iz obstoječih količin reproduksijskega materiala in surovin. Če se to posreči, je prihodnost »Topsa« zagotovljena vsaj za eno leto. Medtem pa bi se dalo proizvodnjo preusmeriti na artikel, ki bi kolektivu zagotovil vsaj zanesljiv, če že ne boljši kos kruha. Vse visi v zraku, vse je odvisno od sposobnosti podjetja kot tudi od pripravljenosti občine in republiških organov.

Lj. Jakopič

Velika industrijska gramoznica s predelovalnim obratom podjetja Cementar v spodnjih Stožicah. — Foto: M. C.

Reelekcija tako in drugače

Zaplet v Cementarju

Nadalj. s 1. strani

poročeno, kot predvideva zakon o upravnem postopku.

Delavski svet je nato praviljal o predlogu razpisne komisije in o pritožbi dosedanjega direktorja na sklep komisije. Direktor se ne bi smel praviloma pritožiti v tej fazi razpisa, ampak šele po odločitvi delavskega sveta o predlogu razpisne komisije. Imel je pravico le na pripombe. Delavski svet je ob tej priložnosti sprejel pritožbo dosedanjega direktorja in razveljavil začasni sklep o pogojih za mesto direktorja. Razpisna komisija zaradi take odločitve ni mogla nadaljevati dela. Zahtevala je od delavskega sveta, da se odloči (za ali proti) predlogu, pritožbo oziroma pripombe kandidatov pa lahko le upošteva za utemeljitev svoje odločitve. Na ponovni razpravi je delavski svet zavrnil tak predlog z utemeljitvijo, da je bila vloga predlaganega kandidata prepozno oddana. Na tej seji je delavski svet razrešil predsednika razpisne komisije. Odstopil je sam, ker ni mogel več zdržati očitkov, da ne zastopa interesov lastne delovne organizacije.

Po vsem tem bi bilo treba — skladno z določili zakona — mesto direktorja ponovno razpisati, pri tem pa se je komisija razcepila na dva dela, ker so člani komisije iz delovne organizacije vztrajali na vsebini pogojev, ki so v statutu, člani komisije, ki jih je imenovala občinska skupščina, pa na vsebini, ki je bila v začasnem sklepu in v prvotni objavi razpisa. Delavski svet se je odločil, da gre skladno z določili zakona v razširitev razpisne komisije. (Izvršni svet SRS je zahtevo za razširitev razpisne komisije zavrnil, ker ne gre za izbiro kandidatov, ampak za razpisne pogoje, katerih ureditev je v pristojnosti delovne organizacije).

Na seji delavskega sveta Cementarja, ki je bila skli-

cana na predlog občinske skupščine, so strokovni organi občinske skupščine poudarili neizvedljivost take vsebine razpisnih pogojev, po katerem bi lahko prišel v vodstvo podjetja nestrokovnjak. Kot tak ne daje jamstva za uspešno poslovanje podjetja. Ze dosedanje vodstvo ni storilo vsega, kar bi lahko, saj rezultati poslovanja podjetja Cementar od leta 1962 do 1965 to trditev leto dokazujejo. V tem razdobju se je namreč fakturirana realizacija v absolutnem znesku sicer povečala za več kot trikrat; na enega zaposlenega in korigirana glede na porast cen v tem razdobju pa je v obeh letih enaka, torej ni nikakršnega napredka. Isto lahko ugotovimo tudi pri vseh nadaljnjih elementih delitve dohodka, ki se v nominalni vrednosti in na enega zaposlenega sicer povečujejo, čim pa upoštevamo porast cen, ugotovljamo v letu 1965 enako stanje, kot je bilo leta 1962, čeprav je bilo v tem času investiranih preko 310 milijonov dinarjev. Podatki o delitvi dohodka v Cementarju nikakor ne opravičujejo vloženih investicijskih sredstev, ker je podjetje v letu 1965 ustvarilo le 9 odstotkov skladov od realizacije oziroma 19 odstotkov od čistega dohodka.

Očitek podjetja občini je bil, da občina s svojim vmešavanjem in s svojimi zahtevami krati samoupravne pravice podjetja in nezakonito vsiljuje kandidata od zgoraj. Občinska skupščina je na zadnji seji ponovno poudarila, da nima nobenega interesa, kdo poimensko pride na vodilno mesto v katerokoli podjetje, ima pa velik interes in to tudi zahteva — saj je sklep občinske skupščine, da pridejo na vodilna delovna mesta strokovni in sposobni ljudje. Zato zahteva določene pogoje. Delavski svet podjetja je pod težo dokazov pristal na spremembo statuta, in sicer: da ima kan-

didat strokovno izobrazbo II. stopnje, gradbeni tehnik ali gradbeni delovodja z mojstrskim izpitom, 15 let prakse v gradbeništvu in industriji gradbenega materiala, od tega 10 let na vodilnih delovnih mestih. To je drugi pogoj po visoki in višji izobrazbi, kjer imajo možnost kandidature diplomirani inženirji gradbene stroke. Čisto razumljivo, da je delavski svet pod vplivom sedanjega direktorja izbojeval imenovanje po predpisnem postopku, ki je dolgotrajen. 16. aprila je potekel mandat dosedanjemu direktorju, ki ga je delavski svet začasno imenoval za vršilca dolžnosti.

Spor med občinsko skupščino in delavskim svetom Cementarja še traja. Verjetno občinska skupščina ne bo popustila v svojih zahtevah, ki niso v ničemer vsiljevanje volje in krčenje samoupravnih pravic, ampak le zahteve v interesu podjetja, občine in širše skupnosti. Zaradi močnega odpora in nerazumevanja samo ozke plasti vodilnih v podjetju pa se bo morala poslužiti možnosti, ki jih ima, da dokaže celotnemu kolektivu, kakšno korist bi leta imel, če bi podjetje imelo več visoko izobraženih strokovnjakov.

JAK

Naposled sestanek kolektiva

Na pobudo sindikalne družnice so v Cementarju sklicali sestanek kolektiva. Že ob tej pobudi se je zapletlo. Predsedniku sindikalne družnice so na upravnem odboru dejali: le zakaj bi vabili na sestanek stujek ljudi, če lahko vse stvari uredimo sami. Tako je zahteval direktor.

Na sestanku se je 10. maja zbralo pol kolektiva, dva dni kasneje pa ves kolektiv. Razprave so bile burne. Med najvažnejšimi sklepi je vse-

kakor ta, da samoupravni organi ne morejo odločati o važnih stvareh, ne da bi zato vedel ves kolektiv. Zahtevali so tudi finančno revizijo, ki naj jo opravi komisija, sestavljena iz članov zunaj kolektiva. »Mi nismo finančniki«, so dejali delavci, ko je direktor predlagal, da bi komisijo sestavljali kar člani kolektiva.

Delavci so imeli še kopico vprašanj: zakaj stroji stojijo in zato nihče ne odgovarja, zakaj so imeli nove stroje po pol leta v skladišču itd. Predlagali so, da bi več razpravljali o proizvodnji, novi tehniki, kooperaciji, pa tudi o integraciji, če podjetje ne more več naprej. Na zelo konkretna vprašanja ni bilo odgovorov vodilnih ljudi v podjetju.

Na sestanku v Cementarju sta bila tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta Bežigrad Milan Gerželj in tajnik Julka Žibert. Povprašali smo ju, kakšne so ugotovitve občinskega sindikalnega sveta o položaju v Cementarju.

— Samoupravljanje v Cementarju je zelo nerazvito, sta poudarila. Največ besede pri urejanju vseh zadev v kolektivu je imela skupina iz uprave in odbor kolektiva. Sestankov kolektiva niso imeli, da bi se o tem pomenili. Vsakodnevni odnos med ljudmi ni nihče razčiščeval. Prav zaradi podcenjevanja samoupravljanja je prišlo do vrste nasprotij.

V kolektivu so se malo pogovarjali o organizaciji dela. Širše razprave v kolektivu pravzaprav niso dopuščali, saj so pripombe delavcev skušali pobiti z avtoriteto strokovnjakov in direktorja, češ, da delavci stvari premalo poznajo, da bi lahko o njih razpravljali.

Vodstvo podjetja je za položaj in razmere znotraj delovne organizacije krivilo tudi zunanje činitele.

— Direktor je dejal: »Za eno leto čakamo na lokacijo za dograditev objekta na se-

paraciji. Odgovora nismo dobili, čeprav smo v to vložili že en milijon dinarjev. Za to naj odgovarjam spet jaz kot direktor.« — Menimo, da ta problem ni bistveno varen, ker je prišlo do težav pred vsem zaradi neurejenih odnosov znotraj kolektiva.

In kakšna je vaša ocena zadnjih dogodkov?

— V Cementarju bodo potrebne temeljite kadrovske spremembe na vrhu, sta poudarila Milan Gerželj in Julka Žibert. Očitno del teh ljudi tehnično, ekonomsko, družbeno-politično in samoupravno, ni zmogel razčistiti tega položaja. Spremembe bodo najprej, sicer se odnosi lahko usodno zaostrijo.

Uprava občinske skupščine meni o lokaciji takole:

Podjetje Cementar je že imelo odločbo o lokaciji za gradnjo obratnih prostorov (delavnice in transformatorske postaje), ki je bila izdana 25. junija 1960, vendar je ugasnila po preteku enega leta. Podjetje je 15. februarja 1965 prosilo za podaljšanje veljavnosti lokacijske odločbe. Uprava občinske skupščine ni zadrževala zadeve, rešili jo je občinski inšpektorat pa je 25. januarja 1966 zahteval, da se dokumentacija dopolni v skladu s predpisi in mnenjem odbora za urbanizem pri Mestnem svetu. Republiški urbanistični inšpektorat meni, da je potrebno prvenstveno obdelati surovinsko osnovo in določiti življensko dobo obrata ter o tem določiti lokacijsko-tehnične pogoje. Dokumentacija, ki so jo predložili, ne daje pravilne orientacije ali je zasnova smotna ali ne. Občinska uprava je 10. februarja 1966 seznanila s tem podjetje Cementar in ga pozvala, da pri Ljubljanskem urbanističnem zavodu naroči izdelavo potrebne dokumentacije. To je najpredložil občinski inšpektor najkasneje do 1. maja 1966. Podjetje tega doslej še ni storilo, pač pa je predložilo arhitektonsko obdelavo gradbenice.

Lončki niso več povsem prazni

O tovarni Tuba je znano, da se je znašla v številnih težavah. Že pred reformo so se kazali znaki, da bodo v Tubi prvo obdobje težko prestali, če ga sploh bodo. Potlej pa se je pokazalo, da je Tuba res bolj na koncu s svojimi močmi, odpustili so nekaj več kot trideset delavcev, skupaj z naravno fluktuacijo jih je zapustilo podjetje kar 40. Toda za Bežigradom se je znašlo nekaj tovarn, ki jim je reforma zasadiła zobe globlje. Morda je prav to, da so se začeli za Tubo slabi časi že pred reformo, povzročilo, da so se tu pravzaprav na najhuje že pripravili. In sedaj kaže, da niso ravno ne vem kako uspeli, toda živijo brez skrbi za jutrišnji kruh. Kaj bo pojutrišnjem, to še ni jasno. Toda v Tubi na veliko premišlujejo tudi o tem.

Cinkarna v premoči

Da v Tubi »vlečejo« lončke in cevke, ki služijo za kondenzatorje, tube ali pa še kaj drugega, je znano. Prenekateri stvari se vlečejo ali izdelujejo iz cinka, s tem pa seveda oblači in vedri celjska cinkarna. V cinkarni pa so bili tudi pametni in so sami začeli izdelovati lončke. Zakaj bi prodali cink, če lahko že gotove izdelke? In Tuba se je morala odpovedati lepemu številu naročil za cinkaste lončke, ki jih uporablja predvsem industrija baterij. Ker v Tubi nimajo lastne valjarne za cink, so povsem nemočni. Najprej so cink dobivali primerno obdelan iz Celja. Potlej jim niso hoteli več pridelati cinka in Tuba ga je kupila drugje. Toda nazadnje jim ga niso hoteli niti več obdelovati. Toda pri Tubi so našli novega obdelovalca cinka v svoji zagrebški konkurenci, ki jim je cink pripravila tako kot je treba, celo nekaj ceneje kot cinkarna v Celju.

Odpovedana milijonska naročila

Ni več sreče niso imeli z naročniki drugih izdelkov. Največja odjemalca, RR iz Niša in Iskra, sta odpovedala veliko množino lončkov za kondenzatorje, ker sta sama zmanjšala proizvodnjo elektroakustičnih aparatov. To pa se v Tubi krepko pozna. Proizvodnje seveda ne morejo spremeniti, zavedajo pa se, da je treba delati tudi kaj drugega in ne samo lončkov, ki ne gredo več dobro v denar. V vitrinah, kjer imajo spravljene vzorce svojih izdelkov, je že našla svoje mesto nova sodobna embalaža, steklenička, iz katere se ob pritisku na gumb razprši tekočina (aerosol, lak za lase...) Ventilčke izdeluje Kovinoplastika v Ložu pri Cerknici, posode pa izdelujejo v Tubi. Za zdaj

jim dela nekaj težav barvanje, saj to niti ni najbolj enostavna zadeva. Kajti na pločevinasti steklenički mora biti z drobnimi črkami natisnjen tekst, ki ga kupec želi.

Imajo – toda nimajo

V Tubi bi radi uvedli tekoče trakove in svojo proizvodnjo spravili v korak s časom. Tega pa se v starih prostorih, koder jim po hodnikih leže zaboji in koder je v delovnih prostorih nemo-goča gneča, ne morejo urediti. Kajti prostora enostavno ni. Tega v Tubi ne vedo šele od včeraj in vendar si zaenkrat ne lorejo pomagati. Odločili so se, da si postavijo novo tovarno. Postavili so si jo. Radi bi se vsečili, pa se ne morejo. Kajti zidovi stoje, v tujini so kupili tudi že nekaj nove, so-dobne opreme, toda nimajo denarja, da bi si svojo novo proizvodno naložbo dokončno uredili. Manjka jim predvsem gretje in nekatere druge instalacije. Razen tega pa jih iz hiše, v kateri delajo sedaj, v Kamniški ulici, podi čez prag Elektromedicina. Tuba je namreč Elektromedicini prodala svoje prostore, Elektromedicina bi se rada vselila, Tuba pa se ji nima kam umakniti.

Manjka še 100 milijonov

Nova hala je stala Tuba 144 milijonov din, toda kot smo že omenili, jim je zmanjkalo sape in hale ne morejo do konca urediti. Rezervni sklad pri občinski skupščini so prosili za 100 milijonov posojila. Upravni odbor sklada je odobril le 60 milijonov. Toda ker je odplačilni rok prekratek, saj so ga določili na dve leti, Tuba tega posojila ni mogla vzeti. Že lani so se jim skladi močno zmanjšali, osnovni material iz katerega delajo tube in druge stvari, se

je močno podražil, cene končnih proizvodov pa so ostale iste. Notranjih rezerv se ne splača iskati več. Ker vedo, kje so, a si z njimi ne morejo nič kaj dosti pomagati. Neurejen notranji transport jim požre, tako vsaj trdijo, kar 20 do 30 odstotkov

produktivnosti. Lani so namesto v sklade naložili denar v reprodukcijski material. To pa jih je veljalo kar 94,25 milijona din, zato tudi osebni dohodki niso niti za troho večji kot so bili prej. V Tubi ni velikih razlik v osebnih dohodkih. Pravijo,

da noben delavec ne zasluži manj kot 50.000 din, toda pri-zadevanja premalo upošteva-jo. To ni dopuščal sedaj niti pravilnik, niti denar, ki je bil na voljo za osebne dohodke. Letos pa bodo povečali osebne dohodke, znebili se bodo tudi uravnovešenega

nagrajevanja in bodo moč-neje uveljavili nagrajevanje po delu. Povečanje ne bo veliko, saj bo znašalo le od 8 do 10 odstotkov. Toda če bo to pravilno razdeljeno, bo učinek lahko večji kot pa so odstotki povečanja osebnih dohodkov nasploh.

O TUBI ŠE Z DRUGE PLATI

Kadri in spet kadri...

Analize Zavoda za zaposlovanje delavcev o sestavu zaposlenih

V marsikateri tovarni so v zadnjih letih stare stroje nadomestili novi. Marsikje so računali, da se bo zaradi tega močno povečala proizvodnja. Vendar napredek ni takšen, kot bi bil lahko. Vzroki za to so kaj različni, med poglavitnimi pa je vsekakor še vedno premajhno zanimanje za človeka. Kajti vsako delovno mesto potrebuje človeka, ki je za določeno opravilo usposobljen.

Zavod za zaposlovanje delavcev je v gospodarskih organizacijah izvedel vrsto analiz o kadrovskem sestavu. Med podjetji kovinske industrije so za Bežigradom zajeli Tovarno kovinske galanterije, Tovarno pisalnih strojev in Tovarno kovinskih in plastičnih izdelkov TUBA.

Iz analiz, ki veljajo za vso kovinsko industrijo v Ljubljani, je razvidno, da se v gospodarskih organizacijah še niso otresli močnega vpliva nekdanjih tarifnih pravilnikov. Prav tako tudi ni pravilno usmerjeno stremiljenje delavcev k napredovanju. Se vedno se preveč poudarja pripadnost delavca k delovnemu mestu. Zato nastajajo nezdružljive tendence med člani kolektivov za osebna napredovanja, na mesta, za katera je predvideno strokovno znanje višje stopnje. Vendar pa pogosto napredujejo ljudje, ki tega znanja nimajo, imajo morda izkušnje, ali pa še teh ne. S tem prihaja tudi že med mlajšimi generacijami do pojave, da zasedajo posamezna delovna mesta ljudje, ki nimajo niti formalne, niti dejanske usposobljenosti za opravila, ki jih delovna mesta zahtevajo. Tako so povsem po nepotrebnem odprta vrata za priučevanje tudi na delovnih mestih, kjer je predvidena in celo zahtevana srednja strokovna izobrazba. Tudi na delovnih mestih s predpisano visokošolsko izobrazbo si je tako po ovinkih moč priboriti takšno delovno mesto brez ustrezne izobrazbe. Posredujemo nekaj ugotovitev iz analize o tovarni TUBA.

● Premalo izobrazbe in preveč

V »Tubi« je povprečno zaposlenih nekaj več kot 200 ljudi, proizvodnja pa ima značaj uslug, kosovne proizvodnje, maloserijske in serijske proizvodnje.

Struktura zaposlenih kaže pri delovnih mestih, za katera se zahteva priučitev, da imajo delavci v večini primerov formalno izobrazbo, še več, da ima šest delavcev večjo izobrazbo, poklicno šolo, in bi se jih dalo zato zaposliti na višjih delovnih mestih. V tehničnih službah je zaposlenih 5 delavcev, ki so ustrezno priučeni, eden pa ima poklicno šolo, v grupi za vzdrževanje je prav tako pet delavcev, ki so priučeni, dva pa imata poklicno šolo, v proizvodnji je 138 priučenih delavcev, trije pa bi se lahko zaposlili drugje, ker imajo poklicno šolo in je vsaj s formalne plati škoda, da so zaposleni na delovnih mestih, za katera se zahteva manjša izobrazba.

Med delovnimi mesti, za katera je dovolj priučitev, potrebujejo risarja, vendar je ta neustrezno zaposlen. V strukturi zahtev v skupini ozkih profilov, ki se lahko priučijo, je nadalje delovno mesto mizarja, človek, ki to opravlja, je neustrezno zaposlen, prav tako je z delovnim mestom strugarja in ključavničarja. Med stiskalci aluminija jih je 15, med njimi eden neustrezno zaposlen. Vsi za katere smo napisali, da so neustrezno zaposleni, so tako

zaposleni zaradi tega, ker imajo večjo formalno izobrazbo in je torej škoda, da delajo na delovnih mestih, za katerega se zahteva zgolj priučitev.

Slabšo sliko pa kaže struktura zaposlenih na delovnih mestih, kjer se zahteva poklicna šola. V upravi, kjer je zaposlenih 13 ljudi, imajo le štirje ustrezno šolo, sedem je le priučeni, dva pa imata srednjo šolo. V tehničnih službah, kjer jih je zaposlenih pet, imajo trije ustrezno izobrazbo, eden pa ima manjšo izobrazbo od zahtevane, to se pravi, da je le priučeni, eden pa ima večjo izobrazbo, to se pravi, da ima srednjo šolo.

Edino pravilno zasedena skupina je vzdrževanje, kjer ima izmed 22 ljudi, ki naj bi imeli poklicno šolo, tudi vseh dvaindvajset ustrezno šolo. V proizvodnji ima od 11 zaposlenih ustrezno izobrazbo osem delavcev, trije pa so le priučeni.

Neustrezno je zaposlenih — zaradi premajhne izobrazbe — pet administratorjev, dva trgovca, dva strojna ključavničarja, dva tiskarja, v administraciji pa so zaposleni tudi trije, ki imajo večjo izobrazbo in bi zato lahko opravljali strokovnejša dela oziroma delali na višjih delovnih mestih.

Se slabše so razporejeni delavci po strukturi zaposlenih na delovnih mestih, kjer se zahteva srednja strokovna izobrazba. Izmed enajst zaposlenih v upravi jih ima le pet ustrezno izobrazbo, v tehničnih službah od osem zaposlenih le štirje. Kljub temu, da trije delavci delajo na delovnih mestih, ki so zanje glede na formalno izobrazbo pre nizka, jim manjka na delovnih mestih s srednjo izobrazbo kar devet. Manjka pet ekonomistov, oziroma je na teh delovnih mestih pet ljudi neustrezno zaposlenih, od osemih zaposlenih na mestih strojnih tehnikov so trije s pomanjkljivo izobrazbo, prav tako pa ima neustrezno izobrazbo tudi varnostni tehnik.

Čeprav je v TUBI le osem delovnih mest, na katerih se zahteva višja ali visoka izobrazba, ni od teh delovnih mest pravilno zasedena niti tretjina. V upravi imajo na šestih delovnih mestih, za katera se zahteva visoka ali višja izobrazba, le dva zaposlena s takšno izobrazbo, štirje pa imajo srednjo šolo; v tehničnih službah sta dve delovni mesti, na katerih naj bi imela delavca visoko ali višjo izobrazbo. Eden jo ima, eden pa je le priučeni. Na delovnih mestih diplomiranih ekonomistov dva nimata ustrezne izobrazbe, na mestu pravnikarja le-ta nima ustrezne izobrazbe, prav tako nima primerne izobrazbe kadrovnik in eden izmed zaposlenih na delovnem mestu strojnega inženirja.

Da bo slika jasnejša, naj navedemo še naslednje podatke:

V Tubi imajo zaposlenega inženirja kemije, frizerko, modistko, mehanika, mizarja, čevljarja in poštne usluž

benca. Vsi ti seveda ne delajo nič takega, kar bi imelo kakršno koli zvezo z njihovimi osnovnimi poklici.

Zanimiva je tudi slika, ki jo kažejo potrebe po kadrih na osnovi pravilnika, dejanske zaposlitve in potrebne zaposlitve. Da bi bili osebni dohodki čim večji po tarifnem pravilniku, so v njem velike zahteve po kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrih, v resnici bi takih ljudi potrebovali dokaj manj, še manj pa je takih v resnici tudi zaposlenih.

● »Pride nov inženir«

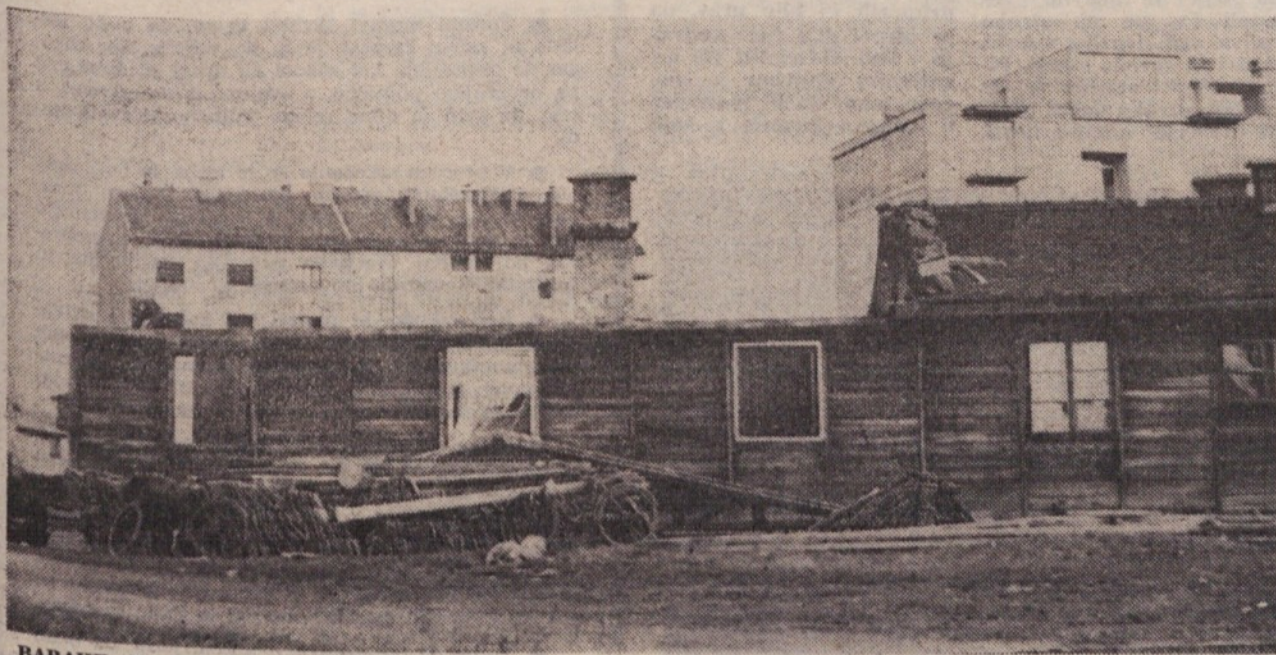
V Tubi smo povprašali kaj menijo o ugotovitvah zavoda za zaposlovanje delavcev:

»Ugotovitve zavoda za zaposlovanje smo obravnavali na seji delavskega sveta. Odločili smo se, da vzamemo še enega inženirja. Več jih pa ne moremo. Pri tem je treba pojasniti, da imamo dva odlična človeka, ki sta bila najprej delavca, sedaj pa sta na vodilnih tehničnih položajih. Lahko trdimo, da vsak nadomešča dobrega inženirja, saj sta rasla skupaj s proizvodnjo in se na vse stvari iz naše stroke zelo natančno spoznata. Radi bi povedali še to, da smo na dva razpisa, enega, v katerem je bilo omenjeno ime tovarne in na drugega anonimnega, dobili zgolj eno samo resno ponudbo. O kakšni izbiri zato ni govora in je kar težko verjeti, da je kaj inženirjev brezposelnih.

JOZE VETROVEC

Skrb za mladino med počitnicami

Veliko mladine ostane med šolskimi počitnicami doma, ker so zanjo letovanja zunaj Ljubljane iz kakršnihkoli razlogov nedosegljiva. Dostikrat je mladina kar po dva meseca prepuščena sama sebi, čestj in okoli. Odgovorni činitelji na občini se že dlje časa ukvarjajo z mislijo, kako bi tudi tej mladini nudili vsaj del tistega, kar imajo njihovi vrstniki na počitnicah ob morju ali v planinah. Za prihodnje počitnice naj bi se sijo uredili tri središča, kjer naj bi se ta mladina zbirala in preživljala svoj prosti čas. Eno tako središče bi bilo v Savskem naselju med Linhartovo, Matjaževu in Črtomirjevo ulico, drugo za šolo Dr. Vita Kraigherja na Vodovodni cesti in tretje na kopališču pri Šternu. Na vseh teh prostorih naj bi postavili mreže za odbojko in badminton, gole za igranje malega nogometa, morda tudi začasna strelišča za zračno puško in podobno. Na vsakem od teh prostorov pa bi bil tudi po en član telesno-kulturnih organizacij, ki bi skrbel za red, hkrati pa bi bil tudi vaditelj za različne športne panoge.

BARAKE SO PODRLI — Krajevna skupnost Boris Kidrič si že dolgo prizadeva, da bi podrli barake, ki so nastale in še nastajajo ob nogometnem igrišču med Linhartovo in Črtomirjevo ulico. Pred dnevi so del barake ki pa ni med najbolj dotrajanimi na tem koncu, podrli, del pa je ostal, ker so se brez vednosti vanj naselili novi prebivalci. Verjetno bo treba ukrepati ostreje, da bi bil tudi na tem koncu Bežigrada končno red in ne bi kar čez noč nastajale nove in nove kolibe. — Foto: Jože Vetrovec

Čim več ljudi naj sodeluje pri odločanju

BOŽO KOVAČ:

»Javne razprave o tistih vprašanjih, ki ljudi zanimajo«

»Ni tako redko slišati, da ljudi družbene stvari sploh ne zanimajo, če niso neposredno prizadeti. In res marsikoga ne zanima. Vprašati pa se moramo, kaj naj ukrene socialistična zveza, da bodo ljudi bolj zanimale odločitve o družbenih zadevah. In tudi ni popolnoma res, da se ljudje sploh ne zanimajo za družbene zadeve. Pač pa hudo drži, da o njih še vse premalo vedo. Če bodo o njih ob pravem času več vedeli, jih bodo bolj zanimale.

Iz izkušenj vemo, da ljudje radi pridejo na javne tribune, radi sodelujejo v razpravi, radi povedo svoja mnenja in predloge, če so poprež temeljito, jedrnat, v razumljivi obliki, obveščeni o temi, ki bo na dnevnem redu, če jih tema, ki jo obravnavajo, zanima, če imajo občutek, da bodo s svojimi predlogi lahko vplivali na oblikovanje odločitev, če bodo videli dokaze, da je neposredna socialistična demokracija zlasti v tem, da se v končnih sklepkih zrealizirajo tudi njihovi pogledi in predlogi. In to vsaj v tisti meri, kolikor odražajo skupne koristi.

Socialistična zveza, tako krajevne organizacije kot celotna občinska organiza-

cija in njihova vodstva, morajo izbirati za javno razpravo vse tiste teme, vsa tista vprašanja, ki ljudi zanimajo, ki jih tarejo. Danes pa se celo dogaja, da se izogibamo prav takim temam. Osnovni pobudnik naj bodo pri tem občani in ne forumi.

Izpopolniti moramo obveščanje, kar pa ne bo najbolj preprosto. Naš politični jezik je zapleten in — pogosto samo na videz — tako učen, da ga povprečen človek zelo težko razume. Treba ga poenostaviti kolikor se da. Pri tem namreč nismo dosledni. Na eni strani namreč želimo in vztrajamo, da bi čimveč ljudi sodelovalo pri oblikovanju politike, na drugi strani pa informiramo ljudi v takšnem jeziku, na takšen način, da teme, ki jo želimo obravnavati, preprosto ne razumejo.

Med neposredne naloge socialistične zveze sodi, da organizira ves proces odločanja o družbenih zadevah. Socialistična zveza sama ne odloča, za to imamo predstavniške in samoupravne organe. Pač pa je ena izmed njenih glavnih skrbi, da zagotovi demokratičen proces odločanja, v katerem bo sodeloval čim širši krog zainteresiranih ljudi.

IVO KLEŠNIK:

»Ne samo priporočila«

»Delo občinske skupščine se pretežno odraža v ukrepih, ki se tičejo državljana kot občana, manj pa kot državljana — proizvajalca. To je komunalna, stanovanja, trgovine itd. Ne smemo sicer postavljati meje med državljanom kot občanom in državljanom kot proizvajalcem. Takrat, ko odločajo o občinski politiki, na proizvajalce močno vpliva dejstvo, da mnogo zaposlenih v naši občini stanuje v drugih občinah in problem naše občine jih toliko ne zadevajo.

Ugotovili smo, da ima zbor proizvajalcev pravic pravzaprav majhne pravice, ki mu jih predpisuje ali dovoljuje zakon. Delo zbora delovnih skupnosti je karakteristično v tem, da razpravlja o problemih, ki nastopajo v delovnih organizacijah. Na podlagi razprave pa pretežno lahko sprejema samo priporočila, informacije in podob-

no, ki jih v delovnih organizacijah upoštevajo ali pa tudi ne. Pogledimo samo, kako je bilo z združevanjem sredstev za gradnjo šol lani in za financiranje strokovnega šolstva letos. Ugotovljamo, da so nekatere delovne organizacije osvojile priporočilo, ki ga je sprejela občinska skupščina, nekateri se pa sploh niso odzvali.

Problem je tudi pri odbornikih. Nekateri so izvoljeni za več delovnih organizacij. Odbornik navadno pozna probleme v delovni organizaciji, kjer je zaposlen, mnogo manj pa v tistih, kjer je samo izvoljen. Zbori proizvajalcev z odborniki so bili neka oblika dela, vendar jih zdaj ni več. V delovnih organizacijah imajo zbere proizvajalcev, vendar navadno brez odbornikov, ki so v tej delovni organizaciji izvoljeni, bodisi, da se odbornik za ta zbor ni zani-

mal, ali pa odbornika ne poznajo oziroma ga ne povabijo, kadar razpravljajo o svojih problemih.

Priporočila zbora delovnih skupnosti v delovnih organizacijah navadno obravnavajo samoupravni organi, upravni odbor ali delavski svet. Če je odbornik član teh organov, potlej laže vpliva na odločitve. Majhna pa je njegova moč v tistih delovnih organizacijah, kjer je bil samo izvoljen, tam pa ni zaposlen.

Vprašanje je, če smo lahko zaskrbljeni zaradi tega, ker ima zbor delovnih skupnosti majhne pristojnosti v odnosih do delovnih organizacij, in sicer

JOŽE BLAŽ:

»Odgovarjati na vprašanja volivcev«

»Dobro vemo, da so zbori volivcev in javne tribune slabo obiskani, s člani SZDL pa pridemo v stik takrat, ko pobiramo članarino. Šele takrat slišimo njihovo pravo mnenje. Med člani SZDL je mnogo takih, ki so bili pred desetimi ali petnajstimi leti zelo delavni in poštenjavni in so ves svoj prosti čas porabili za družbeno-politično delo. Zdaj pa so se odmaknili in še članarino nočejo plačevati. Zatrjujejo nam, da živijo mnogo bolje in mirneje kot poprej, ker jim nihče ne meče polen pod noge. Na zborih volivcev postavimo sklepe in vprašanja, a nanje nikoli nihče ne odgovori. Zapisniki zborov volivcev obče nekeje v predalih. Občani menijo, da ni vredno postavljati vedno iste zahteve, ker jih nihče ne sliši. Na zadnjem zboru volivcev smo sprejeli sklep, da zbora volivcev ne skličemo več. Videti je, da so možje iz občine potrpežljivi, ker se niso dali nobenega odgovora.

Že nekaj let razpravljamo

JELKA KUTIN:

»Naučiti otroke dela in odgovornosti«

»Dandanes hočemo staršem odvzeti preveč dolžnosti, ki jih imajo do svojih otrok in hočemo vse prevrniti na šolo. Zavedati se moramo, da je otrok sedem let samo v rokah staršev. Ko pride v šolo je v začetku po štiri ure na dan v rokah poklicnega vzgojitelja, kasneje pa po šest ur dnevno, ves ostali čas pa na otroka vpliva vsa družba v kateri živi in seveda starši. Prva dolžnost staršev je, da naučijo otroka delati in da ga naučijo odgovornosti.

zato, ker se že dlje časa pogovarjamo o prenosu pravic in dolžnosti navzdol, na delovne organizacije in vso skrb za dogajanje prenašamo pravzaprav na najnižje organe. Ob tem bi morali odborniki zbora delovnih skupnosti aktivneje delovati v podjetjih, kjer so izvoljeni, ne pa da se njihovo delo odraža predvsem ali pretežno v udeležbi na sejah občinske skupščine. Dogovoriti se moramo, kako naj zbor delovnih skupnosti dela v prihodnje, da bo ustvarjalec naše občinske politike, ne pa samo izvor priporočil in sugestij.

o arondaciji na levem bregu Save. Nekaj sestankov je že bilo, toda na nobenem ni bil občanom — proizvajalcem pojasnjen način arondacije in njene posledice. Kljub temu pa je bila izdana odločba o arondaciji in začel so že izplačevati denar, čeprav so imeli prejšnji lastniki zemlje še pravico, da se pritožijo na te odločbe. Na pritožbe že pet mesecev ni nobenega odgovora, ker se je nenedoma pojavila še ena zainteresirana gospodarska organizacija. Zdaj pa je videti, da je bolj zanimivo opazovati dvoboj med Agrokombinom in podjetjem Rast, kot pa pojasnjevati proizvajalcu — lastniku. Kjer se prepirata dva, tretji izgubo ima.

Jože Blaž je potlej govoril o mladini. Na koncu je dejal, naj bi z zakonom uvedli za vse šole »hora legalisa«. Potlej bi lahko nastopila tudi policija, je dejal, ki bi kaznovala, toda ne mladoletnega prestopnika, ampak njegove starše.

Če bodo imeli otroci razvit čut za delo in odgovornost, potem ne bo težav ne pri vzgoji in ne pri učenju.

Če starši ne čutijo, kakšne dolžnosti so prevzeli, potem mora biti družba tista, ki bo poskrbela za otroke, ki jih doma napačno vzgajajo. V takšnih primerih bi bilo prav, da se otroci dlje časa zadržijo v šoli. Odtegniti jih negativnim vplivom je mogoče tako, da bi podaljšali njihovo bivanje v šoli.

V rednem pouku je težko, kajti učni programi so prenatrpani in malo časa ostane, da bi lahko otroka preizkusili. Šole pa imajo premalo prostora, da bi

lahko organizirale celodnevno bivanje otrok. Morali bi razmisliti predvsem o tem, kadar govorimo o možnostih, da bi šole več storile na tem področju.

ANTON REMS:

»Ljudje morajo čutiti, da neposredno vplivajo na odločitve«

»O dobrih lastnostih zborov smo se že prepričali. Še vedno pa prihajamo v težave z občani in težave bodo toliko časa, dokler ljudje ne bodo čutili, da neposredno vplivajo na odločanje o stvareh, pri katerih so prizadeti. Ne smemo prihajati pred občane z obljubami, če jih ne znamo prepričati, da bodo sami prispevali za širši družbeni standard. To pa pomeni poseči v njihov žep, v njihovo ekono-

miko in jasno je, da bodo že zaradi tega prišli na zbere volivcev. Ni se nam treba bati, da bodo člani SZDL bolj pasivni, kajti postajamo odgovorni za vsak dinar, za vsako investicijo, takšno ali drugačno, in z najširšo pritegnitvijo ljudi, z njihovo materialno udeležbo, bomo imeli javne tribune in zbere volivcev dobro obiskane, razprave pa bodo dovolj kritične in zanimive.

Stališča konference SZDL

● Občinska skupščina bi morala, ko pripravlja program dela, seznaniti z njim občane. Tudi sveti občinske skupščine bi morali storiti enako. Ko obravnavajo nekatere pereče probleme, naj bi se posvetovali s čim širšim krogom ljudi.

● Socialistična zveza naj še bolj kot doslej pomaga razvijati stike med skupščino in volivci. Tudi sveti občinske skupščine naj bi imeli več neposrednih stikov z občani v vsej občini, v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah.

● Zbere volivcev bi morali povsod obdržati in jih tudi razvijati. Javna tribuna je mesto za politični dogovor ljudi o tem, kako je treba o neki stvari odločiti. Ne gre za to, da bi namesto zbora volivcev o isti zadevi sklicali javno tribuno. Javne tribune bi morali organizirati po interesih; če gre, na primer, za šolstvo, naj sodelujejo prosvetni delavci in še tisti, ki so zainteresirani za vzgojo in izobraževanje.

● Za javne tribune bi morali izbirati vse tiste teme, ki ljudi zanimajo in jih tarejo. Pobudo za to naj bi dali občani sami, ne pa forumi.

● Razprave, bodisi na javnih tribunah, specializiranih konferencah ali razširjenih plenarnih, je treba politično in strokovno dobro pripraviti. K tem razpravam je treba še posebej povabiti vse zainteresirane ljudi in organizacije. Razprave je treba spretno voditi, da pridejo do veljave vsi tehni argumenti.

● Socialistična zveza je tista organizacija, ki organizira odločanje, demokratičen proces odločanja. Predvsem temu se mora prilagajati.

● Forumi morajo skrbeti za to, da bodo stališča in sklepi razprav prišli do veljave, ker nikogar ne obvezujejo kot zakoni ali drugi predpisi, pač pa obvezujejo politično, s svojimi utemeljitvami, s tem, da stoji za njimi večina politično aktivnih ljudi.

● V procesu odločanja se je treba še bolj izogniti forumskemu načinu odločanja. Naloge forumov morajo biti predvsem v tem, da organizirajo takšne razprave, v katerih se bodo skozi enakopraven boj mnenj uveljavila najboljše, razmeram in splošnim smotrom najustreznejša stališča.

● Bolj odločni bi morali biti kadar gre za časovne roke ob pripravi raznih zakonov in drugih pomembnih aktov. Zahtevati in onemogočiti bi morali javno razpravo o pomembnih odločitvah. Izogniti bi se morali pojasnjevanju že sklenjenega.

● »Zbor občanov« naj postane tribuna mnenj, prizadeva naj se, da bo širok krog ljudi obveščen o odločitvah, ki so še v pripravi.

● Socialistična zveza naj bi bolj povezala šolo, starše in vse tiste, ki so dolžni skrbeti za mladino v njenem prostem času, da bi prišlo do enotne vzgoje mladine in da ne bi samo na vse strani leteli očitki zaradi dela mladine, ki je slabo vzgojena.

● Treba bo poenostaviti politični jezik, da bodo ljudje s stvarmi, o katerih razpravljajo, temeljito seznanjeni in jih bo lahko čim več sodelovalo pri oblikovanju politike.

PODALJSEK SAVSKEGA NASELJA — Pred tedni je buldožer zril zemljo z njiv nasproti Savskega naselja. Pripravljen je teren za gradnjo novih stanovanjskih hiš. V naslednji številki bomo podrobneje poročali o novem gradbišču. — Foto: J. V.

Prostora bo za vse

Črnuški planinci sami gradijo dom na Mali planini – Vrednost prostovoljnega dela več kot osem milijonov starih dinarjev – Pomagati bi jim morali in Bežigrad bi imel počitniško bazo v gorah – Od 600 članov jih je kar 592 plačalo (ne ravno nizko) članarino

ORODNA
TELOVADBA

Bežigrad na vrhu

Ko so lani ob koncu tekmovalne sezone funkcionarji pri TVD Partizanu Bežigrad ocenjevali delo in uspehe v pretekli sezoni, so največkrat ugotavljali, da jim za nadaljnje uspešno delo društva manjka več sposobnih trenerjev in vodnikov. Le tako bi lahko dosegli večjo množičnost in še izboljšali kvaliteto. Do nedavnega je namreč vse breme težkega dela ležalo na plečih vitalnega trenerja Staneta Derganca, ki pa sam, povsem razumljivo, ni zmozel vsega. Za letošnjo sezono so pripravili obsežen načrt, po katerem naj bi se povečali števelo telovadnih vrst in pritegnili še več mladine. Težko je bilo pričakovati takojšnjega uspeha. Vendar že v začetku sezone je število članstva naraslo. Se posebno razveseljivo je bilo, da je pričelo vadbo obiskovati približno 60 pionirjev.

Posebno skrb so seveda posvetili tekmovalnim vrstam. Za republiško prvenstvo so pripravljali kar šest vrst. Ze pred prvenstvom so imeli več javnih nastopov. Tako so si pridobili prepotrebno tekmovalno rutino, prav te pa jim je poprej vedno primanjkovalo.

Republiško prvenstvo je pokazalo, da je TVD Partizan Bežigrad društvo, ki v Sloveniji najbolj množično goji orodno telovadbo. Seveda ni ostalo samo pri tem, saj so bežigrajski telovadci v dveh razredih osvojili ekipno republiško prvenstvo, enkrat pa so se uvrstili na drugo mesto. Odlikovali so se tudi posamezniki, zelo lep uspeh pa je med tekmovalkami dosegla Milena Tavčar, ki se je v svojem razredu uvrstila na zelo solidno tretje mesto.

G. S.

TABORNIKI NA PLANEM

Taborniki Partizanskega oddreda »Bičkova skala« so tudi letos izvedli že vrsto akcij, ki so jih zastavili na občnem zboru.

Ob obletnici držagoške bitke se je več kot 80 tabornikov »Bičkove skale« in »Savskega oddreda« udeležilo partizanskega pohoda k skalni, po kateri nosi oddred ime. Pripravili in izvedli so tudi kratek kulturni program. Med zimskimi počitnicami se je približno 50 članov udeležilo smučarskega tečaja na Gorjušah. Pod strokovnim vodstvom smučarskih učiteljev so se mnogi naučili smučati, drugi pa so svoje znanje izpopolnili. Po tečaju so organizirali več smučarskih izletov na Zelenico, Vogel in na Krvavec. Udeležilo se jih je približno 150 tabornikov.

Zdaj se pripravljajo na taborjenje ob morju. Kot že nekaj let poprej bodo postavili šotore na Osorju na otoku Cresu. V treh izmenah bo letovalo 120 tabornikov. Premalo šotorov imajo, da bi lahko to število povečali, saj bo v eni izmeni prostora le za 30 ljudi. V načrtih imajo še, da bi se udeležili »Zveznega tabora bratstva in enotnosti« na Fruški gori ter potovanja po Jugoslaviji. BORUT KUK

Že dvanaestič so planinci na Črnučah razpravljali o rezultatih svojega dela. Lani je bil še posebno marljiv mladinski aktiv, sekcija za gorsko stražo, propagandna sekcija in sekcije v delovnih organizacijah (Energoinvest, Elma, TKG, Belinka, TOPS itd.).

Mladinski odsek je organiziral vrsto skupinskih izletov v Julijske in Kamniške Alpe, sodeloval je tudi z upravnim odborom društva pri organizaciji proslave ob 20-letnici osvoboditve na Rašici. Te prireditve se je udeležilo več kot 200 članov. Mladi planinci so sodelovali še na republiškem orientacijskem tekmovanju, na pohodu »Po poteh XIV. divizije«, v akcijah gorske straže itd.

Sekcija za gorsko stražo je organizirala tečaj za mladince in člane; izpite za naziv gorskega stražarja je opravilo 35 članov in mladincev. Tako ima društvo sedaj 44 gorskih stražarjev.

Planinsko društvo na Črnučah ima 600 članov. Do občnega zbora je 592 članov že poravnalo članarino, čeprav je ta — letos kar še enkrat višja kot lani.

Osrednja tema v poročilu in razpravi na občnem zboru je bila gradnja doma na Mali planini. Dom so pričeli graditi leta 1962, leta 1964 pa so morali delo prekiniti zaradi okvare na tovarni žičnici. Po dveh letih je žičnica zdaj naređ in občni zbor je sprejel sklep, da letos spravi dom pod streho. Sedanja vrednost doma in gradbenega materiala je 10.741.000 starih dinarjev. Društvo je za investicije dobilo od nekdanje črnuške občine 500.000 starih dinarjev, od občine Bežigrad pa 2 mili-

jona din. Torej so kar 8.241.000 din ustvarili planinci sami, največ s prostovoljnim delom. Lani in letos društvo ni dobilo za dograditev doma nobenega denarja. Kljub težkemu finančnemu položaju računajo predvsem na prostovoljno delo pri nadaljevanju gradnje. Optimizma in delovne vneme je dovolj. Upravni odbor društva je lani uredil tudi gradbeno dokumentacijo.

Novi dom bo služil za rekreacijo planincem in mladini iz vse občine. Neposredna bližina in odlični tereni pa bodo pozimi nudili vrsto možnosti za zimsko športno aktivnost. Ali ne velja razmisliti, kako bi z združenimi moč-

mi in sredstvi dom čimprej usposobili, saj bi tako v prihodnjih letih prihranili veliko denarja, ki gre zdaj za prevoze in druge stroške, ko organiziramo šole na prostem, kolonije in druge akcije za našo mladino?

Propagandna sekcija društva je organizirala pred občnim zborom razstavo planinske fotografije. Velik obisk je najboljšo priznanje organizatorju, društvu pa namig, da je treba s takšnimi akcijami nadaljevati.

Občinska zveza za telesno kulturo je za prizadevanje in aktivno delo nagradilo Marinka Uršič in Naceta Perneta, društvo pa je dobilo še posebej 100.000 din nagrade.

RAZSTAVA PLANINSKE FOTOGRAFIJE — Pred občnim zborom je Planinsko društvo na Črnučah odprlo razstavo planinske fotografije. Razstavili so več kot 200 črno-belih in barvnih fotografij, ki so jih posneli planinci. Slike so razporedili po oddelkih: varstvo narave, aktivnost mladinskega odseka, umetniška fotografija, dokumentacija o gradnji doma na Mali planini itd.

Foto: M. L.

Košarka

Uspešen začetek

Kar devet košarkarskih ekip iz Bežigrada se je letos spustilo v boj za točke: v republiški ligi tekmuje ženska ekipa Partizana Ježica in člani košarkarskega kluba Stadion, v medobčinskih ligah pa nastopajo še štiri vrste Partizana Ježica in tri ekipe KK Stadiona. V prvem kolu so zastavili kar uspešno.

Košarkarice Ježice zmagale v Medvodah

Na igrišču v Medvodah sta se v I. kolu slovenske košarkarske lige za ženske pomerili ekipi Medvod in Ježice. Tekmo sta sodila Rus in Budja.

Ekipi sta nastopili v naslednjih postavah:

Medvode: Knific 8, Planko 15, Jamnik, Primožič, Krajšek 9, Iglčar, Skulj, Petič, Meglič 6 (trener: Knific).

Partizan Ježica: Kovič 19, Stražisar 12, Bogunič 8, Oven V. 3, Podreka, Plevnik 2, Subelj 8, Oven M., Kaič, Kušar, (trener: Močnik).

Obe ekipi sta začeli zelo nervozno. Toda kmalu je uspelo Ježici priboriti si nekaj prednosti in vodstvo obdržati do konca prvega polčasa. Proti koncu tekme je uspelo domači ekipi razliko zmanjšati na vsega eno toč-

ko, toda izredno razpokožene igralkice Ježice so s premisljeno igro zopet povečale vodstvo, ki je zadoščalo za zaslužen zmagov. Pri ekipi Ježice so igrale zelo dobro Alenka Subelj, Janka Stražisar, Meta Kovič in Dunja Bogunič, pri Medvodah pa Plankova.

Izkupiček v gosteh

Članska ekipa Medvod, ki je tekmovala lani v II. republiški ligi, je imela v gosteh ekipo Ježice. To je bila tekma I. kola Ljubljanske medobčinske lige. Čeprav smo pričakovali izenačeno borbo, pa so močnejši in boljši gostje popolnoma nadigrali domačine, tako da njihova zmaga sploh ni bila ogrožena. Kljub temu pa bi lahko košarkarji Ježice z bolj povezano igro svojo premoč izrazili še z večjo razliko. Pred sto gledalci sta tekmo sodila Rus in Budja.

Medvode: Hočevar 4, Knific 4, Bohinc J. 4, Bohinc F. 9, Bezjak 6, Petrovac 2, Znidarsič 2, Sirena (trener: Jezsih).

Part. Ježica: Rotar 3, Loboda 7, Pengov, Rebersak, Rečnik, Gartner 2, Plevnik 16, Šporn 6, Peče, Košir 2, Pesjak 14 (trener: Loboda), JAPL

Pretrd oreh

Novi član II. slovenske košarkarske lige KK Stadion je bil v ljubljanskem derbiju z ekipo Most poražen. Pred več kot sto gledalci sta tekmo na igrišču Most sodila Jeraj in Obersnel.

Moste: Binter 29, Zrilič 6, Kmetič 6, Plešnar 8, Lapažne, More, Krašna 19, Merlak 5, Hudarín (trener: Jernejčič).

Stadion: Kozina 6, Zalar 2, Osipovič, Plestenjak, Vitorovič, Rogáč 6, Sedlar 5, Hočevar 2, Skalaric, Smolej 17, Korošec 8, Saksida (trener: Buh).

Ekipa Stadiona se z nepovezano igro ni mogla upirati zelo razigranim igracem Most. Vendar bi lahko z boljšimi menjavami dosegli ugodnejši rezultat.

JAPL

Letovanja tudi za športnike

S pridobitvijo novega doma na Punt pri Umagu so se bežigrajski mladini odprle nove možnosti za letovanje ob morju. Prvič bodo letos deležni teh ugodnosti tudi člani naših telesno kulturnih organizacij, kajti Komisija za letovanje pri občinski skupščini je odstopila občinski zvezi za telesno kulturo počitniški dom za ves mesec avgust. Dom, v katerem je prostora za 64 oseb, je tik ob obali, ki je tu plitva in polna mivke. Tudi okolica doma je izredno lepa, posebno gozdiček oddaljen le 200 metrov od doma. Cena celodnevne oskrbe bo okrog 1200 do 1400 starih dinarjev, kar je vsekakor zelo sprejemljivo za vsakega, pa tudi cena prevoza z avtobusom Ljubljana transporta bo zelo nizka — okoli 800 st. din v obe smeri!

Športniki bodo letovali v omenjenem domu posamezno ali pa tudi v skupinah, na primer odbojkaši, košarkarji, telovadci. Prijetno letovanje bodo lahko združili s pripravami za novo sezono. S člani naših organizacij bodo pod istimi pogoji lahko letovali tudi člani njihovih družin.

Zanimanje za to letovanje je veliko, zato naj telesno kulturne organizacije pohite s prijavi, v katerih naj navedejo število kandidatov in seveda željo, kdaj bi radi letovali. Izmene bodo 15-dnevne ali pa morda 10-dnevne, kakor bo pač želela večina prijavljenih.

Vsa pojasnila dobite na obč. zvezi za telesno kulturo Bežigrad, Parmova 33, soba 23, tel. 310-567. Na ta naslov pa pošljite tudi prijave!

Bežigrajski derbi mladincev

V tekmi I. kola Ljubljanske medobčinske lige v košarki za mladince so v derbiju bežigrajskih ekip mladi igralci Ježice premagali KK Stadion 45:31 (29:20) Tekmo sta sodila Camplin in Lotrič.

Partizan Ježica: Lotrič 4, Lambergar 12, Pengov 2, Strnad, Smolnikar 5, Ogrin 14, Peče, Rome 8, Kogoj, Kavčič, Hlačar (trener: Peče).

Stadion: Grafenauer 7, Dolanc 17, Kremesec, Berlič 2, Perovšek 2, Ribnikar 3, Krečič, Krivic, Bitenc, Bratun (trener: Kobilica).

Pred več kot sto gledalci sta obe ekipi zaigrali zelo dobro. Čeprav je bila tekma izenačena, pa si je ekipi domačih mladincev uspelo zagotoviti že v 12. minuti prednost, ki so jo do konca tekme še samo povečali. Mladinci Stadiona kljub porazu niso imeli podrejene vloge, saj bi lahko z boljšo realizacijo osebnih metov spremenili potek tekme. Obe ekipi lahko pohvalimo, saj sta pod zelo težkimi pogoji (skoraj ves čas tekme je deževalo) prikazali kar dobro igro.

Mladinke Ježice najboljšje

V počastitev Dneva zmage je TVD Partizan Ježica organiziral košarkarski turnir za mladinke. Pokal Združenja zveze borcev občine Ljubljana-Bežigrad je osvojila ekipa Partizana Ježica, na drugo mesto se je uvrstila ekipa Slovana pred Olimpijo in Litijo. Najboljša igralka turnirja je bila Zdenka Dobrilović (Olimpija), najboljša strelka pa Sonja Plevnik (Partizan Ježica).

Rezultati: Slovan : Litija 28:26 (13:13), Ježica : Olimpija 44:28 (16:11), Olimpija : Litija 36:26 (13:12), Ježica : Slovan 51:19 (20:9).

Partizan Ježica — najboljšje društvo

Na občnem zboru občinske zveze za telesno kulturo so nagradili TVD Partizan Ježica kot najboljšjo organizacijo v preteklem letu (za uspehe na področju množičnosti in kvalitete. Priznanji sta dobili tudi Planinsko društvo Črnuče (za množičnost) in košarkarski klub Stadion (za kvaliteto).

Dosledneje za uresničitev reforme

Osnovo za sklepe tvorijo razprave na konferenci, ki so potrdile teze, posredovane delegatom v pripravah na konferenco. Na tej osnovi in v duhu sklepov III. plenuma CK ZKJ je razširjena komisija za sklepe izoblikovala naslednje sklepe:

1. GOSPODARSKO PROIZVODNA VPRAŠANJA

Značilno za dosedanje obdobje delovanja gospodarske reforme je, da so se samoupravni organi in komunisti v njih usmerjali enostransko na razne ukrepe varčevanja, ki imajo večinoma kratkoročni značaj, nekateri pa bodo imeli celo negativne posledice (zastopavljanje strokovnega usposabljanja, raziskovalnega dela, strokovnih delavcev in tako dalje), manj pa na perspektivni razvoj delovne organizacije. Zato se moramo člani ZK zavzeti v samoupravnih in ostalih organov za ukrepe, ki imajo dolgoročnejši značaj in ki predstavljajo v strokovnem pogledu pretehtane odločitve, še posebej pa:

a) proizvodne usmeritve morajo temeljiti na proučitvah in analizah domačega in tujega tržišča. Proizvodnjo moramo prilagoditi tržnim pogojem in potrebam;

b) začeti moramo z bolj sistematičnim in strokovnim proučevanjem ter raziskovanjem možnosti za izboljšave v tehnologiji, v organizaciji dela, za boljše delitev dela znotraj delovne organizacije in za kooperacijo med delovnimi organizacijami. Strokovne analize opozarjajo in nekateri ukrepi kažejo, da je pri tem mogoče doseči večje

proizvodne in ekonomske učinke;

c) k reševanju zahtevnejših organizacijskih, proizvodnih, tehničnih in ekonomskih vprašanj moramo pravočasno pritegniti strokovne in znanstvene institucije, ki razpolagajo z izkušnjami, s sodobnimi ugotovitvami in s primernimi strokovnimi delavci. Samoupravni organi v delovnih organizacijah naj bolj vzpodbujajo in dajejo možnosti strokovnim delavcem, da se seznanijo z novimi dosežki doma in v svetu ter da take dosežke upoštevajo;

d) glede na ugotovitve o zastojanju razvoja industrije in obrti v občini, bo občinski komite ZK dal pobudo in sodeloval z ostalimi političnimi faktorji v občini, da bi z gospodarskimi organizacijami obravnavali ta vprašanja in sprejeli ustrezne rešitve;

e) izumiteljstvo, racionalizatorstvo in novotarstvo predstavlja velike neizkoriščene možnosti. Podcenjevanje omejuje njihov razmah. Komunisti moramo v samoupravnih organih in v sindikalnih organizacijah ustvariti pogoje za pospeševanje te dejavnosti in je materialno zadostno nagrajevati, avtorjem pa dati tudi javna priznanja.

2. STROKOVNI DELAVCI

Pogoj za uvažanje sodobne proizvodnje, tehnologije, organizacije in delitve dela so strokovni delavci. V nekaterih delovnih organizacijah se strokovnih delavcev brani; drugače ni mogoče pojasniti ponekod tako nizkega števila strokovnih delavcev. Če hočemo imeti v bodoče v podjetjih več strokovnih delavcev s prakso, jih moramo pravočasno vključevati v delo in primerno stimulirati. Zastopavljanje strokovnih delavcev

povzroča večjo fluktuacijo in čisto tudi njihove odhode v tujino.

Samoupravni organi morajo ob pomoči kadrovskih služb voditi tako kadrovske politiko, ki bo zagotavljala načrtno štipendiranje in tudi vključevanje diplomantov v delo kakor tudi, da bodo strokovni delavci razporejeni na ustrezna delovna mesta, kjer bodo lahko največ koristili.

3. INVESTICIJSKA POLITIKA

Investicijsko politiko moramo bolj skrbno in odgovorno določati, predvsem pa moramo več vlagati za izboljšave

v tehnični opremljenosti. Pri tem se morajo uveljaviti najbolj ekonomske in tehnične odločitve.

4. SPODBUDE ZA DELO

Materialna in nematerialna stimulacija vzbujajo pri sodelavcih večjo voljo do dela. Težnja za izravnavanje osebnih dohodkov imajo za posledico upadanje volje do dela pri strokovno sposobnih delavcih, ki največ prispevajo k storilnosti. Komunisti se moramo zoper izravnavanje osebnih dohodkov povsod boriti, kakor tudi proti pojavu, da imajo administrativni delavci višje osebne dohodke kakor delavci s podob-

no izobrazbo v neposredni proizvodnji.

Nematerialne oblike stimuliranja kakor javne pohvale, priznanja, pa tudi urejanje medsebojnih odnosov in dobro počutje med delavci, imajo za posledico večjo voljo do dela. Komunisti se moramo zavzeti v samoupravnih organih in v sindikalnih organizacijah, da se razvijajo tudi nematerialne oblike vzpodbujanja za delo.

5. METODE SAMOUPRAVLJANJA

Vzlic zelo jasnim stališčem in sklepom lanskega aktiva komunistov, ki so člani samoupravnih organov, pa z uresničevanjem stališč ne moremo biti povsem zadovoljni. Komunisti moramo najodgovorneje in odločno nastopati zoper pojave samovolje posameznikov na vodilnih delovnih mestih, ki prav zdaj, v zaostrenih pogojih gospodarjenja, v imenu poslovnosti zastopavljajo samoupravljanje, vloge teh organov in mnenje članov delovne skupnosti. Taki pojavi izražajo popolno nezaznavanje druž-

bene vloge samoupravljanja in nezaupanje. Če gre za člana ZK, morajo nositi partijsko odgovornost.

Uveljaviti moramo način, da se samoupravni organi o vseh pomembnejših odločitvah predhodno konsultirajo, posvetujejo s člani delovne skupnosti kakor tudi, da učinkovite posegajo v reševanje medsebojnih odnosov, ker je to njihova dolžnost.

Predlagamo, da osnovne organizacije ZK po lastnem predlogu obravnavajo izvajanje sklepov aktiva komunistov, ki so člani organov upravlja-

nja. Sklepi so objavljeni v biltenu Občinskega komiteja ZK št. 7/65.

Zavzeti se moramo za večjo osebno odgovornost članov samoupravnih organov v delovni skupnosti in doseči, da

6. ČLANI ZK IN VZGOJNI PROBLEMI MLADINE

Glede na aktualne probleme vzgoje in izobraževanja mladine, medsebojnega sodelovanja šole, družine in okolice, je konferenca sklenila,

7. ODGOVORNOST ČLANOV ZK

Za izvajanja vseh teh odgovornih nalog moramo izboljšati delovanje in organiziranje ZK ter predvsem povečati odgovornost članov ZK za izvajanje sprejetih stališč. Ena osnovnih slabosti članov ZK v zadnjem času je, da preveč ugotavljamo in razpravljamo o političnih, ekonomskih problemih in o problemih drugih, premalo pa oblikujemo taka stališča, ki bi nas obvezovala, da jih izvršujemo. Če hočemo ohraniti ugled članov ZK pred ostalimi, moramo dogovorjena stališča in sklepe izvajati (stališča v zvezi z reelekcijo, s samoupravljanjem, s kadrovske politiko in tako dalje).

volijo člani DS v delovnih enotah.

V delovnih enotah moramo uresničiti samoupravljanje in delitev dohodka in tak način zagotoviti tudi z določili statuta.

Komunisti moramo večkrat letno obravnavati način delovanja samoupravnih organov in z lastno aktivnostjo prispevati k izboljšanju dela in vloge organov samoupravljanja.

da mora občinski komite ZK do sredine maja pripraviti in organizirati aktiv ZK o teh vprašanjih in to predvsem z vidika večje aktivnosti

Težiti moramo, da ima vsak dogovor komunistov za posledico jasno izražena stališča, za katera se komunisti zavzemamo in jih uresničujemo na vseh področjih, kjer delujemo. S tem se bo večala in utrjevala osebna odgovornost članov ZK.

Na konferenci se je ponovno pokazala potreba, da moramo komunisti bolj obravnavati vprašanja, ki zadevajo odnose med ljudmi kakor: metode dela samoupravnih organov, nagrajevanje po delu, samoupravni akti v podjetjih, reelekcija vodilnih delavcev, kadrovska politika, informiranost in konsultira-

nje članov delovne skupnosti, aktivnost članov ZK v organizacijah in podobno.

Člani ZK smo odgovorni pred Zvezo komunistov in pred javnostjo, da zastavimo ves svoj vpliv in vse sile za razvijanje konstruktivne kritike (kritike s predlogi), ker se s tem krepi osebna odgo-

vornost. Preprečevati moramo kritiziranje.

Komunisti se moramo zavzeti za osebno odgovornost v lastnih vrstah, ker nam bo šele to dalo pravico, da se v samoupravnih organih zavzemamo za povečanje odgovornosti vsakega vodilnega delavca glede na položaj, ki ga zavzema.

8. DELO ČLANOV ZK NA TERENU

Področje delovanja komunistov na terenu je krajevna skupnost kot samoupravna skupnost občanov, v kateri uresničujemo občani samoupravljanje na področju dejavnosti, s katerimi se neposredno zadovoljujejo njihove vsakodnevne potrebe. V tem smislu se bo samoupravni organizem krajevnih skupnosti še nadalje razvijal in krepil. Zato je to eno izmed torišč delovanja komunistov na terenu.

Nekatera pomembna vprašanja presegajo okvir krajevnih skupnosti in jih moramo s komunisti obravnavati v občinskem okviru (vzgojni problemi mladine, oblikovanje občinske politike, problemi šolstva).

Organizacije ZK na terenu

morajo obravnavati tudi nekatera obča vprašanja, da bi člani ZK razčistili stališča in poglede in da bi na svojem delovnem področju lahko pravilneje delovali. To so vprašanja v zvezi z izvajanjem gospodarske reforme, v zvezi z investicijsko politiko, vprašanja mednarodnih odnosov, zunanje politike in podobno.

Sekretariati ZK v nekaterih krajevnih skupnostih naj dajejo pobude Občinskemu komiteju za organiziranje komunistov pri reševanju aktualnih vprašanj v okviru krajevnih skupnosti ali občine. Vse to sicer ne zmanjšuje potrebe po aktivnosti terenskih organizacij ZK, ki morajo iniciativno organizirati člane ZK pri aktualnih vprašanjih.

9. IDEJNO POLITIČNO IZOBRAŽEVANJE

Ideološko-politično in družbeno-ekonomsko izobraževanje članov ZK je pogoj za njihovo uspešno in prepričljivo politično delo. Politični, sociološki, ekonomski problemi,

ki jih obravnavajo, morajo biti motiv za to, da se organizirano seznanjamo s razpravami, ki nam omogočajo, da pridemo do novih idej. Takšen način študija moramo odločneje uveljaviti.

10. DELOVANJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZK

Občinski komite ZK mora proučiti svoje delovanje in organiziranost, predvsem pa mora težiti, da bo preko članov komiteja dosegel bolj neposredni stik z osnovnimi organizacijami ZK. Ta način mu bo omogočal spoznavanje problematike, obenem pa neposrednejši vpliv na uresničevanje stališč in sklepov komiteja.

Ljubljana, aprila 1966.

Udeleženci — delegati občinske konference bodo ta stališča posredovali vsem organizacijam ZK. Osnovne organizacije naj sklepe obravnavajo in izdelajo načrt svojega dela, v katerem naj določijo, v kakšnem zaporedju bodo obravnavali za njih najbolj aktualna vprašanja, kakor jih zastavlja konferenca. Občinski komite ZK bo spremljal to delo in v smislu izvajanja teh sklepov tudi deloval.

275 ekip na pohodu

Desetega jubilejnega pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane« se je med številnimi ekipami iz vse Slovenije in drugih krajev naše domovine udeležilo tudi 275 ekip, sestavljenih iz dijakov srednjih in strokovnih šol, članov telesno kulturnih organizacij in drugih množičnih organizacij iz naše občine.

Posebno velja pohvaliti izredno množično udeležbo dijakov Centra strokovnih šol, saj so na start poslali kar 140 ekip. S številnimi ekipami so se pohoda udeležile tudi strokovne šole ISKRA, PTT šolski center in Gradbeni šolski center. Grajski pa moramo I. gimnazijo, ki ni poslala na pohod niti ene ekipe.

J. P.

Delovni dogovor

Po konferenci bežigrajskih komunistov

Nadaljevanje s 1. strani

V načelu so delegati menili, da se bodo morali vsi, predvsem pa komunisti, zavzeti za široko delitev dela, za reelekcijo (pri tem je treba poudariti, da gre bolj za reelekcijo mnenja, kot za fizično reelekcijo) in za odpravo administrativnih prijemov, ki ovirajo svobodo gospodarske pobude (devizna politika, zamrznjene cene itd.). Samo na ta način bo gospodarska reforma dosegla svoj namen.

Predstavniki podjetij, ki izvažajo svoje proizvode ali pa usluge, so se pritoževali zaradi nepravilnosti pri razdeljevanju deviz. Zaradi neznanega interesa distributerji deviz ekonomsko povsem neutemeljeno ščitijo tiste, ki izvažajo manj, seveda na račun tistih, ki izvažajo več. Se posebej so se delegati teh gospodarskih organizacij pritoževali, da v delitvi deviz niso upoštevani podjetja, ki se morajo na trgih s konvertibilno valuto dan za dnem srečavati z ostro konkurenco. Nasprotno, v primeri z drugimi izvozniki, so po njihovem mnenju izvozniki v zahodne države še v slabšem položaju, ker dobijo manj deviz.

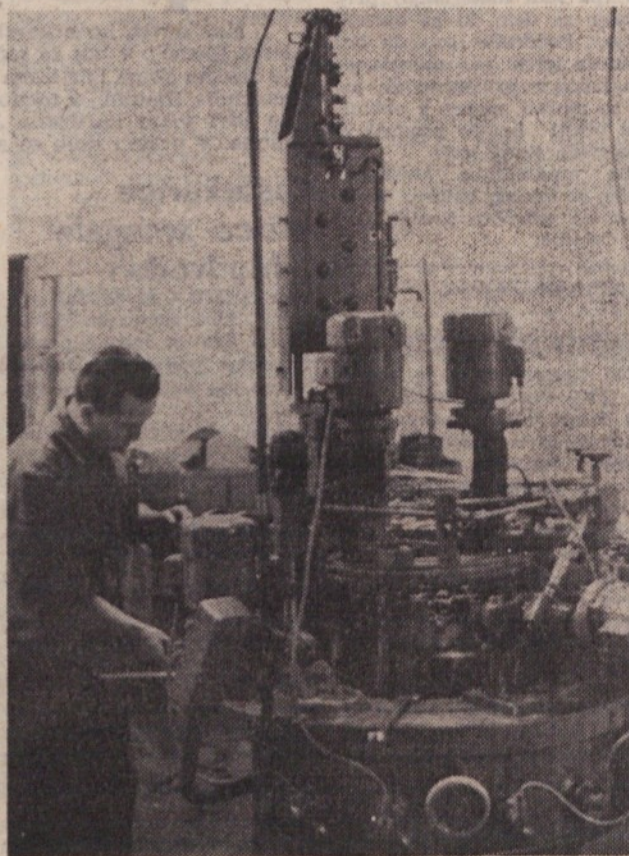
Pri razpravi o odpuščanju in zaposlovanju delovne sile, so bežigrajski komunisti izoblikovali mnenje, da je sicer res nemoralno imeti v podjetju nezaposlenega človeka, toda še daleč bolj nemoralno pa je tega človeka postaviti na cesto, ne da bi upoštevali njegovo nadaljnjo usodo. Ob tem vprašanju se je še enkrat izostrilo stališče, da je treba gospodarsko reformo izvesti ne z zmanjšanjem delovne sile, ampak z večjo produktivnostjo in s sedanjim številom zaposlenih. Eden od bistvenih pogojev za uspeh gospodarske reforme je prav gotovo tudi urejanje odnosov med ljudmi znotraj kolektivov. Če

prav je pravica samoupravljanja dobrina, s katero bi morali biti odnosi med ljudmi idealno urejeni, pa temu ni tako. Komisije, ki raziskujejo napake pri samoupravljanju, imajo v naši občini dela čez glavo.

Konferenca članov ZK je trajala kar sedem ur. Toda tudi v sedmih urah niso delegati mogli rešiti vseh vprašanj, o katerih so razpravljali. Tu gre predvsem za razgibano razpravo o vprašanjih vzgoje mladine. Ker so konferenco sklicali predvsem, da

bi se temeljito pomenili o gospodarski reformi, je moralo vodstvo konference delegate, ki so drug za drugim želeli razpravljati o mladini in vzgoji, prekiniti z zagotovitvijo, da bodo o mladinski problematiki razpravljali sredi maja. Do takrat bo namreč občinski komite pripravil ustrezne podatke. Sicer pa so delegati ob razpravi o vzgoji mladine menili, da je to bolj vprašanje vseh ljubljanskih občin in da bi bilo treba o tem razpravljati na širšem forumu.

B. S.

REFORMA — človek je merilo vsega. (Posnetek iz tovarne ELMA).

Foto: Jože Vetrovec